
യൂണിറ്റ് - 7

ചെറുകഥ

ഉള്ളടക്കം

- 7.0 ഉദ്ദേശ്യലക്ഷ്യങ്ങൾ
- 7.1 വിഷയാവതരണവും പാഠഭാഗവും
- പാഠം 1 - തഹസിൽദാരുടെ അച്ഛൻ**
- 7.2 പദാർത്ഥബോധനം
- 7.3 പാഠസംഗ്രഹം
- 7.4 പുരോഗതി സ്വയം പരിശോധിക്കുക
- 7.5 വിഷയാവതരണവും പാഠഭാഗവും

പാഠം 2 - കോലാട്

- 7.6 പദാർത്ഥബോധനം
- 7.7 പാഠസംഗ്രഹം
- 7.8 പുരോഗതി സ്വയം പരിശോധിക്കുക
- 7.9 വിഷയാവതരണവും പാഠഭാഗവും

പാഠം 3 - പ്രകാശം പരത്തുന്ന ഒരു പെൺകുട്ടി

- 7.10 പദാർത്ഥബോധനം
- 7.11 പാഠസംഗ്രഹം
- 7.12 പുരോഗതി സ്വയം പരിശോധിക്കുക

7.0 ഉദ്ദേശ്യലക്ഷ്യങ്ങൾ

ആധുനികകാലത്തിന്റെ സാഹിത്യരൂപമാണ് ചെറുകഥ. ബാഹ്യമോ ആന്തരമോ ആയ ഒരൊറ്റ സംഭവത്തെക്കുറിച്ച് പ്രതിപാദിക്കുന്ന ഭാവനാസൃഷ്ടി എന്ന സോമർസെറ്റ്മോമും ഒരാൾമാറ്റങ്ങളോടു ചെയ്യുന്ന നാതീദീർഘമായ സംവാദം എന്ന് വിലയ്ക്കും നാരോയനും ചെറുകഥയെ നിർവചിച്ചിട്ടുണ്ട്. വ്യവസായവൽക്കരണത്തിന്റെയും നഗരവൽക്കരണത്തിന്റെയും സഞ്ചാരങ്ങളുടെയും കാലത്ത് വായിക്കപ്പെടാവുന്നതാണ് കഥയുടെ ഘടന. ഒരു എപ്പിസോഡ് പോലെ അര മണിക്കൂർ നീളുന്ന വായനാകാലമാണ് കഥയ്ക്കുള്ളത് എന്നു ലളിതമായി പറയാം. മൃഗകഥകൾ, സാരോപദേശകഥകൾ, അത്ഭുതകഥകൾ, കെട്ടുകഥകൾ, പക്ഷിക്കഥകൾ, ദൃഷ്ടാന്തകഥകൾ, പഞ്ചതന്ത്രം കഥകൾ, ഈസോപ്പുകഥകൾ എന്നിവയിലെക്കെ ചെറുകഥയുടെ പ്രാഗ്രൂപം കാണാം. ഒർത്ഥത്തിൽ കഥ പറയുകയും കേൾക്കുകയും മനുഷ്യന്റെ ഭാഷാവിശ്വാസരത്നങ്ങളോളം പഴക്കമുള്ളതാണ്. 'കഥതന്നെ ജീവിതം' എന്ന വിചാരത്തിൽ നിന്നാണ് 'കഥയില്ലാത്തവർ' 'കഥ കഴിഞ്ഞു' എന്നീ ശൈലികൾ പോലും രൂപപ്പെട്ടത്. ആയിരത്തൊന്നു രാവുകൾ കഥ പറഞ്ഞ അറേബ്യൻ രാവുകളിലെ ഷെഹർസാദ എന്ന പെൺകുട്ടി കഥ കൊണ്ട് മരണത്തെ തോല്പിച്ചവളാണ് എന്നു പറയാം.

ഭാവഗീതത്തിന്റെ സാമ്പ്രദായമുറക്കും ആണ് കഥകളുടെ ശക്തിയും സൗന്ദര്യവും. എന്നാൽ പുതിയകാലത്ത് കഥ കരകൗശലത്തിന്റെ

വ്യത്യസ്തമാതൃകകൾ കാട്ടിത്തരുന്നുണ്ട്. കഥാകാരനെ വായിക്കുന്നതിൽനിന്ന് മാറ്റി കഥയെ വായിക്കുക, കഥയെയും കഥാകാരനെയും ചേർത്ത് വായിക്കുക എന്നിങ്ങനെ വ്യത്യസ്തമായ കഥാരചനാവഴികൾ ഉള്ളതുപോലെ വ്യത്യസ്തതയാർന്ന കഥാവായനാസങ്കേതങ്ങളുമുണ്ട്. 'ഒരിക്കലും കാമികനെ വിശ്വസിക്കരുത്' കഥയെ വിശ്വസിക്കുക' എന്ന് പറഞ്ഞ ഡി.എച്ച്.ലോറൻസ് കഥയുടെ സ്വയം പര്യാപ്തതയെക്കുറിച്ചാണ് പറയുന്നത്.

എന്നാലും അതാത് കാലത്തിന്റെ സാമൂഹ്യസാംസ്കാരിക സന്ദേഹങ്ങൾ കഥകളിൽ കാണാം. പൊന്തക്കാട്ടിൽനിന്ന് പുറത്തേക്കു തലനീട്ടുന്ന പൂമൊട്ടുകളെപ്പോലുള്ള പ്രമേയങ്ങളെയാണ് കഥാകാരന്മാർ കഥയ്ക്ക് വിഷയമാക്കുന്നത്. 'കാമികന്റെ പണിപ്പുര' എന്ന കൃതിയിൽ കഥയും ജീവിതവും തമ്മിലുള്ള ബന്ധത്തെക്കുറിച്ച് എം. ടി. പലവുരു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. 'അലസതയും ആതിഥ്യം സ്വീകരിക്കലുമാണ്' കസേരയിൽ വളഞ്ഞൊടിഞ്ഞു കിടക്കുമ്പോൾ' ഉദിക്കുന്ന ഒരാശയത്തെ കഥയാക്കി രൂപപ്പെടുത്തുന്നതിനുപിന്നിൽ ധ്യാനമനനങ്ങളുടെ വലിയൊരു മുന്നൊരുക്കം ഉണ്ട്. ഭാഷയും മൗനവും ഒരു പോലെ കഥയുടെ അർത്ഥവാഹകരാകുന്നു.

പതിനായിരം വാക്കുകളിൽ കവിയാത്ത ഗദ്യഖണ്ഡമാണ് ചെറുകഥ എന്ന തച്ചുശാസ്ത്ര നിർവചനം നിലനിൽക്കുമ്പോൾതന്നെ ചെറുതാകുന്നതാവും കഥയിൽ ജീവിതം കൂടുതൽ സാന്ദ്രത തേടുന്നത് കാണാം. വർത്തമാനകാലത്ത് ഏറ്റവും വൈപുല്യവും ഭിന്നതയും പുലർത്തുന്ന സാഹിത്യരൂപം ചെറുകഥയാണെന്ന കാര്യത്തിൽ യാതൊരു തർക്കവും ഇല്ല തന്നെ: സാഹിത്യങ്ങൾക്കകത്ത് സ്വന്തമായ ഭാഷണസ്ഥലം നേടിക്കൊണ്ട് കഥാകാരൻ - പറഞ്ഞാലും പറഞ്ഞാലും തീരാത്ത ജീവിതത്തെ കൈക്കൂടുന്നയിൽ ഒതുക്കുന്നു എന്നു പറയാം.

ആവർത്തിക്കുന്ന ജീവിതമെന്ന പ്രമേയത്തെ പരിചരിക്കുന്നതിലെ രീതിപ്രഭേദങ്ങളാണ് പുതിയ കഥകളുടെ സവിശേഷത. സാഹിത്യപഠനത്തിൽ, പൊതുസമൂഹവായനയിൽ, എണ്ണത്തിൽ മുൻപന്തിയിൽ കടന്നിരിക്കുന്ന ചെറുകഥയ്ക്ക് മലയാളസാഹിത്യത്തിലും ഉയർന്ന സ്ഥാനമാണുള്ളത്. അവഗണിക്കാനാവാത്ത വിധത്തിൽ മലയാളസാഹിത്യത്തിലെ ഏറ്റവും പ്രബല സാഹിത്യരൂപമാണ് ഇന്ന് ചെറുകഥ. മലയാളസാഹിത്യത്തിലെ ചെറുകഥകളുടെ സാമാന്യസ്വഭാവവും വൈവിധ്യവും പഠിതാക്കൾ പരിചയപ്പെടുക എന്നതാണ് ഈ പഠനത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യലക്ഷ്യങ്ങൾ.

7.1 വിഷയാവതരണവും പഠനഭാഗവും

പാശ്ചാത്യസാഹിത്യത്തിന്റെ സ്വാധീനമാണ് മലയാളത്തിൽ ചെറുകഥയെ പ്രമുഖസാഹിത്യരൂപമാക്കിയത്. കൊളോണിയൽ കാലത്തെ പാശ്ചാത്യസാഹിത്യപരിചയം മലയാളിയെ കഥയിലേക്ക് അടുപ്പിച്ചു. സഹസ്രാബ്ദങ്ങളുടെ നാടോടിക്കഥാകഥനപാരമ്പര്യം ഉണ്ടായിരിക്കെത്തന്നെ ആധുനിക കാഴ്ചപ്പാടിലുള്ള ചെറുകഥ രൂപപ്പെടുന്നത് പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ഒടുവിലാണ്.

1891-ൽ കേസരി വേങ്ങയിൽ കുഞ്ഞിരാമൻ നായനാർ എഴുതിയ വാസനാവികൃതിയാണ് മലയാളത്തിലെ ആദ്യ ചെറുകഥ. ആദ്യകാല കഥാകൃത്തുക്കൾ 'വെറും' 'കഥ'പറച്ചിൽകാരായിരുന്നു. കൗതുകമായി കഥ പറയുന്ന രീതിയായിരുന്നു അവർ പിന്തുടർന്നത്. സ്വപ്നംകണ്ടതും, മൃഗങ്ങളെവേട്ടയാടിയതുമാകെ ഉദ്ദേശജനകമായി അവതരിപ്പിക്കുന്നതിലായിരുന്നു ആദ്യകാലമലയാള ചെറുകഥാകൃത്തുക്കൾ ശ്രദ്ധിച്ചത്.

1930കൾ മലയാളസാഹിത്യത്തിൽ നവോത്ഥാനത്തിന് തുടക്കം കുറിച്ചു. വെറും കഥ പറച്ചിലിനപ്പുറം സമൂഹത്തെ കഥയിൽ വിഷയമാക്കാൻതുടങ്ങി. ദാരിദ്ര്യം, അസമത്വം, പട്ടിണി, ദുരിതങ്ങൾ എന്നിങ്ങനെ കഥയിൽ 'ചുറ്റുപാടുജീവിതം' നിറയാൻ തുടങ്ങി. പിറന്ന നാടിന്റെ ചിത്രങ്ങൾ, ചുറ്റുപാടും കഷ്ടപ്പെടുന്നവന്റെ സങ്കടങ്ങൾ, ദുരിതത്തിലൂടെ നടന്നു നീങ്ങുന്ന സാധാരണക്കാർ, ചൂഷണാധിഷ്ഠിതമായ സാമൂഹികവ്യവസ്ഥിതി എന്നിങ്ങനെ വ്യക്തിയുടെയും സമൂഹത്തിന്റെയും സങ്കടങ്ങൾ കഥകളിൽ നിറഞ്ഞു. തകഴി, കേശവദേവ്, ഉറൂബ്, പൊൻകുന്നം വർക്കി തുടങ്ങിയ കഥാകൃത്തുക്കൾ ഈ കാലഘട്ടത്തിലെ പ്രധാനപ്പെട്ട കഥാകൃത്തുക്കളാണ്.

മലയാളത്തിലെ നവോത്ഥാനകാല എഴുത്തുകാരിൽ പ്രമുഖനാണ് തകഴി ശിവങ്കുരപ്പിള്ള. 'കുട്ടനാടിന്റെ കഥാകാരൻ' എന്നറിയപ്പെടുന്ന തകഴിക്ക് ഭാരതീയ ജ്ഞാനപീഠപുരസ്കാരം ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. കഥ പറച്ചിലിനപ്പുറം സമൂഹജീവിത ആഖ്യാനത്തിന്റെ വേവലാതികളും സങ്കീർണതകളും നിറഞ്ഞതാണ് ആ കഥാപ്രപഞ്ചം. പാശ്ചാത്യ എഴുത്തുകാരനായ മോപ്പസാങ്ങിനെയാണ് തകഴി എഴുത്തിൽ പലപ്പോഴും മാതൃകയാക്കിയിരുന്നത് എന്നു പറയപ്പെടുന്നു. കർഷകജീവിതത്തിലെ മിത്തുകളും കഥകളും നിത്യാനുഭവങ്ങളും അനാവരണം ചെയ്ത ആ കഥകൾ കർഷകമുന്നേറ്റങ്ങളുടേതു കൂടിയായിരുന്നു. ചെമ്മീൻ, രണ്ടിടങ്ങഴി, തോട്ടിയുടെ മകൻ, കയർ തുടങ്ങിയ നോവലുകൾ തകഴിയുടേതാണ്.

മോപ്പസാങ്ങും ഫ്രഞ്ചുസാഹിത്യവും പ്രചോദിപ്പിച്ച തകഴിയുടെ രചനാരീതി സാങ്കേതികമായി റിയലിസത്തിന്റെതായിരുന്നു. കുടുംബബന്ധങ്ങളെ അനുഭൂതിദായകമായി ആവിഷ്കരിച്ച തകഴി പുരോഗമനപക്ഷത്ത് നിലയുറപ്പിച്ചു. സാധാരണക്കാരായെ കർഷകരുടെയും കർഷകതൊഴിലാളികളുടെയും ജീവിതപ്രരാബ്ധങ്ങളും കാർഷിക ഫ്യൂഡൽ സമൂഹത്തിലെ ബന്ധങ്ങളും ആ കഥകളുടെ മുഖ്യപ്രമേയമായിരുന്നു. അനുഭവലോകത്തുനിന്ന് തകഴി രൂപപ്പെടുത്തിയ കഥകൾക്ക് യാഥാർത്ഥ്യബോധവും വൈകാരികതയും ഏറിയിരുന്നു. സാമൂഹികവും രാഷ്ട്രീയവുമായ വൈകല്യങ്ങളെയും അസമത്വങ്ങളെയും വിമർശിക്കുന്നതിനുള്ള ത്വര ആദ്യകഥയായ 'സാധുക്കൾ' മുതൽ കാണാം.

മലയാളത്തിലെ ഏറ്റവും മികച്ച കഥകളിലൊന്നായി പരിഗണിക്കപ്പെടുന്ന 'വെള്ളപ്പൊക്കത്തിൽ' എന്ന കഥയുടെ കർത്താവ് തകഴിയാണ്. വെള്ളപ്പൊക്കത്തിൽനിന്നും രക്ഷപ്പെട്ട ചേന്നപ്പറയൻ തിരുച്ചുവരുമ്പോൾ ജീവൻ നഷ്ടപ്പെട്ട വളർത്തുപട്ടിയുടെ ദീനത ആവിഷ്കരി

ക്കുന്ന ഈ കഥ കൂട്ടനാടൻ ജീവിതത്തിന്റെ ദൈന്യതയും ദുരിതങ്ങളും ആവിഷ്കരിച്ച കഥയാണ്.

ജീവിതത്തിന്റെ യഥാർത്ഥമായ ആവിഷ്കാരം സാധ്യമാക്കിയ തകഴിയുടെ തലമുറ, മനുഷ്യസമൂഹത്തിനെ കൂടുതൽ മെച്ചപ്പെടുത്തുവാൻ എഴുത്തിനെ ഉപാധിയാക്കി മനുഷ്യബന്ധങ്ങളുടെ കഥപറയുന്നതാണ് തഹസീൽദാരുടെ അച്ഛൻ എന്ന കഥ. ഇവിടെ മകനുവേണ്ടി ജീവിച്ച ഒരു പിതാവ് വൃദ്ധനാകുമ്പോൾ അവഗണിക്കപ്പെടുകയും കുറ്റാരോപിതനാകുകയും ചെയ്യുന്നതിന്റെ വിവരണം കാണാം. ഒരർത്ഥത്തിൽ ഈ കഥയും കർഷകന്റെ കഥയായി മാറുന്നു. മണ്ണിനോടുമല്ലിട്ട് മകനെ പഠിപ്പിച്ചു വലുതാക്കിയ ഒരു കർഷകന്റെ കഥയാണ് തഹസീൽദാരുടെ അച്ഛൻ

പാഠം 1 - തഹസീൽദാരുടെ അച്ഛൻ (തകഴി ശിവശങ്കരപ്പിള്ള)

‘തൈതൈതോ കർകുതകതത്തെ
തൈതകുതിതൈത തോതകതൈതകതാം’

ആ വലിയ വയലുകളിൽ ചക്രം ഉപയോഗിച്ച് വെള്ളം തേവുമ്പോൾ.....രാത്രിയുടെ നിശ്ശബ്ദതയിൽ അത്യുച്ചത്തിൽ കേൾക്കാതി. കൂട്ടനാട്ടിലെ പുഞ്ചപ്പാടങ്ങളിൽ വൃശ്ചികം-ധനുമാസങ്ങളിൽ കേൾക്കാറുള്ളതാണത്.

കുഞ്ഞ് ഉണർന്നു കരഞ്ഞു. അതിനെ അമ്മ ശപിച്ചു. ‘ഹാ, നാശം’ അവർ എഴുന്നേറ്റ് താരാട്ടു പാടി. കുഞ്ഞ് ഒന്നുകൂടി ഉച്ചത്തിൽ കരഞ്ഞു. ആ താരാട്ടും കരച്ചിലുമെല്ലാം വൃദ്ധന്റെ പാട്ടിൽ ലയിച്ചു പോയി.

‘തൈതൈതോ കർകുതകതത്തെ
തൈതകുതിതൈത തോതകതൈതകതാം’

‘ഒന്നു നിർത്താൻ പറയണേ!’ ഭാനുമതിയമ്മ ഭർത്താവിനോടു പറഞ്ഞു. അവർ ദേഷ്യപ്പെട്ടു കുഞ്ഞിന് ഒരടിയും കൊടുത്തു. ഇതൊന്നും വൃദ്ധനറിയുന്നില്ല.

ഒന്നു മിണ്ടാതിരിക്കരുതോ? രാത്രിയിൽ കിടന്നു വിളിക്കുന്നത്-’ തഹസീൽദാർ പത്മനാഭപിള്ള ചോദിച്ചു. ഉറക്കം നഷ്ടമായി, ഭാര്യയുടെ ശാഠ്യവും കുഞ്ഞിന്റെ കരച്ചിലും ഒക്കെക്കൂടി അദ്ദേഹത്തെ വളരെ അസഹ്യപ്പെടുത്തി. പാട്ടു പെട്ടെന്നു നിന്നു.

‘ങേ, എന്താ മക്കളേ?’ വൃദ്ധൻ ചോദിച്ചു.

‘കുഞ്ഞു കരയുന്നതു കേട്ടില്ലേ?’ പത്മനാഭപിള്ള പറഞ്ഞു.

‘ങേ, മോനെ! അച്ഛൻ സന്തോഷംകൊണ്ടങ്ങു പാടിപ്പോയതാ.’

കേശവശ്ശാർക്ക് എഴുപതിൽപരം വയസ്സുണ്ട്. ആ ശരീരമാകെ പൊരി പിടിച്ചതാണ്; അതു ഞൊറിയുകയും ചെയ്തു. ചക്രംചവിട്ടിയും പുലയന്റെ കൂടെ മുങ്ങികുത്തിയും അങ്ങനെയായിത്തീർന്നു.

നിർജീവങ്ങളായ കണ്ണുകളുടെ കോണുകളിൽ പഴുപ്പടിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ആ വയസ്സന് ഒരു കുറുമുണ്ട്.

ആ ജീവിതകഥ ചെറുതാണ്. കന്നുകാലിച്ചെറുക്കൻ-ഉഴവുകാരൻ -200പറ നിലം കൃഷിചെയ്യുന്നവൻ-ആയിരപ്പറ നിലത്തിന്റെ കൃഷിക്കാരൻ-തഹസീൽദാരുടെ അച്ഛൻ.

ആ വലിയ ബംഗ്ലാവിന്റെ പുറകിലുള്ള ഒരു ചായ്പാണ് കേശവശ്ശാരുടെ മുറി. ആ ചായ്പ് വൃദ്ധന്റെ വരവിനുമുമ്പു ഭൃത്യന്മാർക്കു വിട്ടുകൊടുത്തിരുന്നു. അതിൽ, ചിലടത്തുട പഞ്ഞി പുറത്തുചാടുന്ന ഒരു മെത്തയുണ്ട്. മുറുക്കാനിടിക്കുന്ന കല്ലും കുഴവിയുമുണ്ട്; അതിന്നു സമീപത്ത് ഒരു പാളപ്പൊതിയും.

ആ ജീവിതം ഒരു വിജയമായിരുന്നോ? ആ അറുപതുകൊല്ലക്കാലത്തെ ശരീരക്ഷേമങ്ങൾക്കു പ്രതിഫലം കിട്ടിയോ? ആ എഴുത്തറിഞ്ഞുകൂടാത്തമുപ്പീന്നിനു വിദ്യയുടെ വിലയറിയാമോ?

ആ മെത്തയുടെ താഴെ തലയ്ക്കൽഭാഗത്തു സ്വർണ്ണനാണുങ്ങൾ നിറഞ്ഞ മടിശ്ശീലകളില്ല. അയാളുടെ പേരിൽ വിസ്തൃതങ്ങളായ പാടങ്ങളോ തോപ്പുകളോ ഇല്ല. ചെയ്യേണ്ടതു ചെയ്തു എന്നുവെച്ചു മതിമറന്നു പാട്ടുപാടുന്നു.

‘തൈതൈതോ കർകൃതകതത്തെ
തൈതകൃതിതൈത തോതകതൈതകതാം’

ചെറുപ്പത്തിൽ പഠിച്ച ആ പാട്ട് ധനുമാസം വന്നപ്പോൾ സാഹചര്യമായിരുന്ന പാടിപ്പോയി. അറുപതുകൊല്ലം പാടിയതാണത്.

ആ വലിയ ബംഗ്ലാവിൽ താമസിക്കുന്നതു കേശവശ്ശാരുടെ മകനാണ്. വലിയ മീശക്കൊമ്പന്മാർ, പ്രവൃത്തിയാരോമനന്മാർ, പിള്ളയണ്ണന്മാർ ഇവരെല്ലാം പഞ്ചപുച്ഛമടക്കി ഓച്ഛാനിച്ചു ‘പപ്പന്റെ’ (അങ്ങനെയാണ് കേശവശ്ശാർ മകനെ വിളിക്കുന്നത്) മുമ്പിൽ നില്ക്കുന്നതു കാണുമ്പോൾ-പപ്പൻ വേഷമിട്ട് ആഫീസിലേക്കും പോകുമ്പോൾ-അതെല്ലാം നോക്കിനില്ക്കുന്ന മുപ്പീന്നിന്റെ കണ്ണുകൾ നിറയും; അയാൾ പറയും: ‘എന്റെ ചക്കിയില്ലല്ലോ ഇതു കാണാൻ!’

പത്മനാഭപിള്ളയുടെ ഇളയ കുട്ടി മുറ്റത്തു പിച്ച് നടന്നു കളിക്കുകയായിരുന്നു. കേശവശ്ശാർ അതിനെ എടുക്കുവാൻ പിന്നാലെ ഓടി.

ഒടുവിൽ പിടികിട്ടി. അയാൾ അതിനെ വാരിയെടുത്തു. ‘കൊച്ചുപുലയ-വൃദ്ധൻ പതിനായിരം ഉമ്മ കൊടുത്തു. കുഞ്ഞു കിടുകിടെ ചിരിച്ചുതുടങ്ങി

‘മോളേ! വിളിച്ചേ, അപ്പുപ്പാന്.’
ആ കുഞ്ഞു ശബ്ദിച്ചു: ‘അപ്പുവാ’

വൃദ്ധൻ ആനന്ദംകൊണ്ടു നൃത്തംചെയ്തു. ആ കുഞ്ഞ് കേശവശ്ശാരുടെ മീശ പിടിച്ചുപറിക്കാൻ തുടങ്ങി.

‘കൊച്ചുകഴുവേറി-’

ഭാനുമതിയമ്മ ഇതു കേട്ടു; വൃദ്ധൻ ഉമ്മ വയ്ക്കുന്നതു കണ്ടു.

‘ഇങ്ങു തരു കുഞ്ഞിനെ, അവർ കുഞ്ഞിനെ വാങ്ങിക്കൊണ്ട് അകത്തേക്കു പോയി. കേശവശ്ശാരുടെ കുറ്റിത്താടിമീശരോമങ്ങളിൽ തൂങ്ങിനിന്നിരുന്ന രണ്ടു തുള്ളി ചുവന്ന തുപ്പൽ കുഞ്ഞിന്റെ ഉടുപ്പിൽ വീണിരുന്നു. അകത്തുനിന്ന് ഒരു സംസാരം വൃദ്ധൻ കേട്ടു.

‘ഇനി പോകുമോ? എന്നു ചോദിച്ചു തള്ള കുഞ്ഞിനെ ഒരു നുള്ളു കൊടുത്തു.

കേശവശ്ശാർ ചോദിച്ചു: ‘എന്റടുത്തു വരുമോ എന്നാണോടി?’

‘അതിന്റെ ഉടുപ്പത്രേം തുപ്പലായി.’

‘നാനുന്നതു ഞാൻ എടുത്തിട്ടാണോ? അവൾ എന്റെ മകന്റെ മകളാ.’

‘ഉം.’ വൃദ്ധൻ ഒന്നു മുളുകമാത്രം ചെയ്തു.

അടുത്തദിവസം-അന്നും തഹസീൽദാർ അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. കേശവശ്ശാർ തഹസീൽദാരുടെ ശയ്യാഗാരത്തിനുള്ളിൽ നില്ക്കുകയായിരുന്നു. സൂര്യപടമെത്ത നിവർത്തിയിട്ടിരിക്കുന്നു. അതിന്റെ പകിട്ടും ഭംഗിയും കണ്ടു വൃദ്ധൻ അതു തൊട്ടുനോക്കി.

‘അവിടെ എന്തു ചെയ്യുകയാണ്? കൊച്ചമ്മ വാതില്ക്കൽ വന്നു ചോദിച്ചു. കേശവശ്ശാർ തിരിഞ്ഞ് അവരെ നോക്കി.

‘ഞാനോ? തേ! നോക്കിക്കോ? വൃദ്ധൻ ആ മെത്തയിൽക്കയറി കിടപ്പുമായി.

അന്നു വയ്യിട്ടു തഹസീൽദാർ വന്നപ്പോൾ ഭാര്യ മുഖം വീർപ്പിച്ചു നിന്നു.

‘ഉം, ഈ ഗൌരവം എന്ത്?’ ഭാര്യയുടെ താടിക്കു പിടിച്ചുകൊണ്ടു ഭർത്താവു ചോദിച്ചു.

അവർ ഒന്നും മിണ്ടിയില്ല.

‘ഓ, ഞാനും പിണങ്ങിയോ, എന്നാൽ’ അദ്ദേഹം അകത്തേയ്ക്കു പോയി ഉടുപ്പ് ഊരിയിട്ടു കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അന്നു നാണുവാൻ കാപ്പി കൊണ്ടുചെന്നത്.

‘ഭാനു!’ അദ്ദേഹം വിളിച്ചു.

ഭാനുമതിയമ്മ വന്നു.

‘ഉം, എന്ത്?’

‘ഈ കുഞ്ഞുങ്ങൾ ഇവിടെ താമസിച്ചാൽ ചീത്തയാകും. അതുങ്ങൾ പരസ്പരം ചീത്ത വിളിച്ചു പഠിച്ചു തുടങ്ങി.’

‘എന്താ അത്?’

അങ്ങനെ ഭാര്യ ഭർത്താവിനോടു വളരെ പറഞ്ഞു.

‘ഞാൻ ആ വിളികളെല്ലാം കേട്ടതാണ് ഭാനു!’ പത്മനാഭപിള്ള പറഞ്ഞു: ‘ആ നാനുന്ന വായമർത്തി ആയിരം ഉമ്മ എനിക്കു കിട്ടിയിട്ടുണ്ട്. ആ തുപ്പൽ പറ്റിയിട്ടുമുണ്ട്.’

‘ഞാൻ കുഞ്ഞുങ്ങളുമായി മാറിപ്പാർക്കാം.’

‘ഉം. സമാധാനം ഉണ്ടാക്കാം.’

പത്മനാഭപിള്ള വ്യഭന്ദുത്തേയ്ക്കു പോയി. തഹസീൽദാർ അയാളോടു ചോദിച്ചു: ‘ഈ കുട്ടികളെ എന്തിനാണ് ചീത്ത വിളിക്കുന്നത്? പേരുണ്ടല്ലോ.’

വ്യഭന്ദൻ പറഞ്ഞു: ‘എനിക്കതു വിളിക്കാനറിയാമേല, മോനേ!’

‘എന്തിന് അവരോടൊടുങ്ങുന്നു? കുളിയും ഊണും കഴിഞ്ഞു നാമം ജപിച്ചിരിക്കരുതോ?’

കേശവശ്ശാരുടെ മുഖം വാടി. ‘അയ്യോ! മോനേ, ഞാൻ കുഞ്ഞുങ്ങളെ കണ്ടാല് വിളിക്കാതെ എങ്ങനെ ഇരിക്കും?’

പത്മനാഭപിള്ള ഒരു ക്ഷണം നിശ്ചലനായി നിന്നുപോയി. ആ മങ്ങിയ മിഴികളിൽ ജലം പൊടിയുന്നതായിത്തോന്നി. ആ മുഖം വാടിക്കരിഞ്ഞു. തഹസീൽദാരുടെ ഉള്ളിൽ ഒരു നിമിഷം ചില സ്മരണകൾ ഉണർന്നു. പാതിരയ്ക്ക് ഉറങ്ങിക്കിടക്കുമ്പോൾ വലിച്ചുവാരി എടുത്തു കൂടെയിരുത്തി ചോറ് ഉരുട്ടിത്തരുന്നത്-കരയുമ്പോൾ കോരിയെടുത്ത് ഉമ്മ തരുന്നത്- ആവശ്യപ്പെട്ട പണം കോളേജിലേയ്ക്ക് അയച്ചുതരുന്നത്...

പത്മനാഭപിള്ള ശിരസ്സു കുവിട്ടു നടന്നുപോയി. വ്യഭന്ദൻ ശിലാപ്രതിമപോലെ അവിടെ നിന്നു.

കേശവശ്ശാർ ചിലപ്പോൾ ഒരു തോർത്തുമുണ്ടുടുത്തു മുണ്ടും തലയിൽകെട്ടി പുറത്തിറങ്ങി നടക്കും. ആ വഴിക്കു കച്ചേരിയിൽ ചെല്ലും. ‘പപ്പനൂണ്ടോ ഇവടെ?’ ഗുമസ്ഥന്മാരോടു ചോദിക്കും. ആദ്യം അവർക്കു മനസ്സിലായില്ല.

‘ഏതു പപ്പൻ മുപ്പീനേ?’

‘തവശീലാരേ! നമ്മുടെ മഹൻ. തവശീലാർ നമ്മുടെ മകനാ.’

ഭാനുമതിയമ്മ ഒരു പേഷ്കാരുടെ മകളാണ്! അതിലും വ്യഭന്ദൻ അഭിമാനം കൊള്ളും.

ഒരു ദിവസം സ്ഥലം മജിസ്ട്രേറ്റിന്റെ ഭാര്യ, ദേവസ്വം അസിസ്റ്റന്റു കമ്മീഷണറുടെ ഭാര്യ മുതലായ സ്ത്രീകൾ ചിലർ ആ വീടു സന്ദർശിച്ചു. അവർ ഒത്തുകൂടിയിരുന്നു സംസാരിക്കുമ്പോൾ, കേശവശ്ശാർ ആ മുറിയിൽ കടന്നുചെന്നു ചോദിച്ചു: ‘എടീ പെണ്ണേ! പപ്പൻ എപ്പം വരുമെടീ?’

ആ കൊച്ചമ്മയ്ക്ക് ഇതിൽപരം ഒരപമാനം ഉണ്ടാവാനില്ല. അതിഥികളെല്ലാം പോയിക്കഴിഞ്ഞപ്പോൾ കൊച്ചമ്മ കേശവശ്ശാരോട് ഒരു യുദ്ധത്തിന്നു തയ്യാറായി. ‘പിന്നെ, എന്നെ പെണ്ണേ എന്നും മറ്റും വിളിക്കുവാൻ ഒക്കുകയില്ല. എന്നെ ആരും വിളിച്ചിട്ടില്ല.’ അവർ ഗൗരവത്തോടെ പറഞ്ഞു.

വ്യഭന്ദനു ദേഷ്യം വന്നു. ‘എന്നാൽ ഞാൻ കൊച്ചമ്മേ എന്നു വിളിക്കാം! ഫോടീ, ഫാ!’

‘കുറേ ചേതമുണ്ട്, എന്നെ ആട്ടാൻ!’

‘പിന്നെ ആർക്കാടീ അതികാരം? നീ എന്റെ ചോറു തിന്നോണ്ട്-കൊടിച്ചിപ്പട്ടി! എന്റെ കുഞ്ഞിനെ ഓർത്തു ഞാൻ ചെയ്യുന്നില്ല. നിന്റെ നാക്ക് ചവിട്ടിപ്പീഴും- കേയച്ചാരെ നീ അറിയത്തില്ല!’

വൃദ്ധന്റെ ശബ്ദം ഉയർന്നു. അത് അത്യുച്ചത്തിലായി. ശബ്ദം കേട്ടു നാണു വന്നു.

അന്നുരാത്രി മുഴുവൻ ഭാനുമതി ഭർത്താവിന്റെ അടുത്ത് എന്തൊക്കെയോ പറയുകയും കരയുകയും ഒക്കെ ചെയ്തു. പത്മനാഭപിള്ള പറഞ്ഞു: ‘ആ കിഴവൻ നമ്മുടെ ദൈവമാണ് ഭാനു, നമ്മുടെ കുട്ടികളെ ഓർക്ക്.’

‘അതിന്നു ഞാൻ നിന്ദിച്ചോ? ഒരിക്കലും അച്ഛനെ ഉപേക്ഷിക്കരുത്. ഞങ്ങൾ രണ്ടാളുംകൂടി ചേരുകയില്ല. അതുകൊണ്ട് ഞാൻ പോകാം.’

ഒരു വെളുപ്പാൻകാലത്ത് അടുക്കളയിൽ എന്തോ തട്ടിമുട്ടുന്ന ശബ്ദംകേട്ടു കൊച്ചമ്മ ഉണർന്ന് അരിവെപ്പുകാരൻ നാണുവിനെ വിളിച്ചു. അടുക്കളയിൽ ആരോ കയറിയിട്ടുണ്ട്. കൊച്ചമ്മ വിളക്കുകത്തിച്ച് അടുക്കളയിലേക്ക് പോയി. അപ്പോഴേയ്ക്കും നാണുവും അവിടെ ചെന്നു.

‘ആരാ അത്?’

ആരും ഉത്തരം പറഞ്ഞില്ല. അകത്തു കേശവശ്ശാർ ഇരിക്കുന്നു. ഒരു പിഞ്ഞാണമെടുത്ത് എന്തോ മോന്തിക്കൂടിക്കുന്നു. കൊച്ചമ്മ സ്തംഭിച്ചു നിന്നുപോയി. നാണു ചിരിച്ചു.

‘പരവേശമെടുത്തു. എനിക്കത്താഴം തന്നോ? ഇത്തിരി തണുത്ത വെള്ളം മോന്താനുവെച്ചു.’ പിഞ്ഞാണം താഴത്തുവെച്ചിട്ടു കേശവശ്ശാർ പറഞ്ഞു.

‘അതിൽപരം അബദ്ധമായേനല്ലോ! വല്ല കള്ളന്മാരും ആണെന്നു വെച്ചു തല്ലിയേനെ. വലു ഗുരുത്തം!’ നാണു ചിരിക്കിടയിൽ പറഞ്ഞു.

ഭാനുമതി നാണവും കോപവും ഭയവും കൊണ്ടു ഭ്രാന്തിയായി: ‘എടാ നാണു, ആ പാത്രമെല്ലാം എടുത്തു പുറത്തിട്സാ.’

കേശവശ്ശാർ ചിരിച്ചുകൊണ്ടു ചോദിച്ചു: ‘ആരോടാടീ ദേഷ്യപ്പെടുന്നേ വേണ്ട നീ അത്താഴം തന്നാലും ഞാൻ ഉണ്ണത്തിലേയാടി’

കൊച്ചമ്മ ഇറങ്ങിപ്പോയി. ആ വഴക്കു വർദ്ധിപ്പിക്കാവുന്നതല്ല. ഭാര്യ ഭർത്താവിനോടു പറയുന്നു: ‘എനിക്കിതു കുറച്ചിലാണ്. ഈ പരക്കഴി എങ്ങനെ സഹിക്കും; ഒന്നും പറഞ്ഞു നേരെയൊക്കണം.’

‘നീ ആ കിഴവന് ഒന്നും നേരാംവണ്ണം കൊടുക്കുന്നില്ലായിരിക്കും.’

‘ഞാനാണല്ലോ എപ്പോഴും കുറ്റക്കാരി. നിങ്ങൾ അച്ഛനും മകനും ഉരുളക്കിഴങ്ങുകുഴമ്പുകൂട്ടി ഒന്നരയിടങ്ങഴി അരിയുടെ ചോറുണ്ടിട്ടുണ്ട്.’

‘അതങ്ങു ക്ഷമിക്കൂ, ഭാനു!’

ഒരേവക്കത്തിന്റെ ശബ്ദം മുറ്റത്തു കേൾക്കായി. ഭാനുമതിയമ്മ തുടർന്നു. ‘ഈ അപമാനങ്ങളും ശകാരവും ഒക്കെ സഹിച്ച് എനിക്കു മേല, ജീവിക്കാൻ.’

പത്മനാഭപിള്ള കുറേനേരം മിണ്ടാതെ കിടന്നു. കൊച്ചമ്മ ധാരമുറിയാതെ പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നു. കുറച്ചു സമയം കഴിഞ്ഞ് അദ്ദേഹം എഴുന്നേറ്റു വിളക്കുമെടുത്തു ചായ്പിലേക്കു പോയി.

കേശവശ്ശാർ വെറ്റില ഇടിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. അയാൾ തലയുയർത്തി നോക്കി. ‘ആരാ അത്?’

‘ഞാനാണ്.’ പത്മനാഭപിള്ളയുടെ സ്വരം പരുഷമായിരുന്നു.

വൃദ്ധൻ പറഞ്ഞു: ‘എന്റെ മക്കളേ! എരിപൊരിയെടുത്തു. വയസ്സു ല്യോ. ഞാൻ അടുക്കളയിൽചെന്ന് ഇത്ര തണുത്ത വെള്ളം എടുത്തു മോന്തി. അയ്യോ! എനിക്കു തോന്നി, കാര്യം തീർന്നെന്ന്. അത്ര പരവേശമായിരുന്നു!’

‘എങ്കിൽ നാണുവിനെ വിളിച്ചുകൂടായിരുന്നോ?’

‘ഓ! എന്തിനാണ് പപ്പ, അവനെ ഉപദ്രവിക്കുന്നത്? അച്ഛൻ തന്നത്താൻ വെളമ്പിത്തിന്നുകല്യാറുന്നോ പതിവ്, വെളമ്പിത്തരാനുള്ള ആളു പോയതിപ്പിന്നെ? എന്നേ, മോനും ഓർമ്മയില്യോ?’

നല്ലപോലെ ശാസിക്കുവാൻ കരുതി വന്ന പത്മനാഭപിള്ളയ്ക്കു പിന്നെ ഒന്നും പറയുവാനുണ്ടായിരുന്നില്ല-സ്ഥരണകൾ-ബാല്യകാല സ്ഥരണകൾ-അദ്ദേഹത്തെ നിരുദ്ധകണ്ഠനാക്കി. ആ ശുഷ്കിച്ച കൈകൾ അരിവെച്ചു വിളമ്പിത്തന്നവയാണ്. ഒരിക്കൽ അദ്ദേഹം ഒരു വലുത്തയോടു പറഞ്ഞത് ഇന്നും പത്മനാഭപിള്ള ഓർക്കുന്നു: ‘വേറൊരുത്തിയെക്കൊണ്ടുവന്നാൽ അവളെന്റെ മോൻ ഒന്നും കൊടുക്കത്തില്ല. ഞാനവനു വെച്ചുവിളമ്പിക്കൊടുക്കാം.’

പത്മനാഭപിള്ള ഒന്നും മിണ്ടാതെ ഇറങ്ങിപ്പോയി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കണ്ണുകൾ നിറഞ്ഞിരുന്നു. ഒട്ടു നടന്നിട്ട് അദ്ദേഹം തിരിഞ്ഞുനോക്കി. ആ കിഴവൻ കുമ്പിടുകിടയിരിക്കുന്നു.

എന്നിട്ടും, അത്താഴത്തിന്റെ കഥ കിഴവൻ മിണ്ടിയില്ല! ഇതെല്ലാം ഭാനുമതിയമ്മ ഒളിച്ചുനിന്നു നോക്കിയിരുന്നു. അവർ ചോദിച്ചു: ‘സായിപ്പിനെക്കണ്ടപ്പോൾ കവാത്തു മറന്നോ?’

പത്മനാഭപിള്ള ഉത്തരം പറഞ്ഞില്ല.

‘ഭാനു! ആ സായിപ്പിനെക്കാണുമ്പോൾ കവാത്ത് ഓർമ്മ വരും ഓർമ്മിക്കാൻ വളരെയുണ്ട്. എന്റെ അമ്മ!’

തന്റെ അമ്മു വയസ്സിൽ മരിച്ച അമ്മ -ആ വാത്സല്യവതിയെ ഒരു സ്വപ്നംപോലെ അവ്യക്തമായി പത്മനാഭപിള്ള കണ്ടു

പക്ഷേ ഇതൊരു മഹാപ്രശ്നമായി. ആരെയും കുറ്റപ്പെടുത്തുവാനില്ല. ഇരുവശത്തും ന്യായങ്ങളുണ്ട്. ആ ധർമ്മസങ്കടത്തിൽനിന്നു കരകയറുവാൻ പത്മനാഭപിള്ള നന്നായി ചിന്തിച്ചു.

വൃദ്ധൻ അല്പാല്പം മദ്യപാനം ചെയ്യാറുണ്ട്. സന്ധ്യയ്ക്കു പുറത്തിറങ്ങിപ്പോകുന്നതു ഷാപ്പിലേക്കാണ്. അതേതാണ് ഒരങ്ങാടിപ്പാട്ടായിരിക്കുന്നു. ഒരു തോർത്തുമുടുത്തു പ്രാകൃതംപിടിച്ച് അങ്ങനെ നടക്കുന്നു;വീട്ടിൽ ലഹളയുണ്ടാക്കുന്നു.

ഒരു ദിവസം പത്മനാഭപിള്ള കേശവശ്ശാറെ വിളിച്ചു പറഞ്ഞു: 'ഇതൊക്കെ എനിക്കു മാനക്കേടാണ്.'

'ഇനി ഇതിലും പ്രാകൃതമാകും മോനേ!' കേശവശ്ശാരുടെ കണ്ണിൽ ജലം പൊടിച്ചു. അയാൾ തുടർന്നു: 'എന്റെ മോനേ അച്ഛൻ ഒരു തനനും കീഴ്വണങ്ങിയവനല്ല. ഇഷ്ടംപോലെ ഇത്രേംവയസ്സുവരെ കഴിഞ്ഞു. എന്റെ മോൻ അച്ഛനോട് ഒന്നും ചോദിക്കാതെ-എന്റെ മോൻ ഒന്നും അറിയണ്ട. നിന്റെ മനസ്സു പൂണ്ണാക്കണ്ട.'

'എന്തായാലും ഇത് മാനക്കേടാണ്.'

'എന്റെ-എന്റെ മോൻ അങ്ങനെ തോന്നുന്നോ?'

ആ വൃദ്ധഹൃദയം നൊമ്പരപ്പെടുന്നു എന്നു തഹസീൽദാർ സംശയിച്ചു. അല്പം കഴിഞ്ഞു അദ്ദേഹം ചോദിച്ചു: 'നാട്ടിൽ പാപ്പി അപ്പച്ചി താമസിക്കുന്നുണ്ടല്ലോ.'

വൃദ്ധൻ ഒന്നു തലകുലുക്കി. 'ഒണ്ട്.'

'അവിടെപ്പോയിത്താമസിക്കരുതോ?'

'ഇല്ല മോനേ! അതില്ല.'

'വേണ്ട പണം അവിടെത്തരാം.'

'പണമോ? എനിക്കോ? ഞാൻ വളരെ നെല്ലും ചക്രോം കണ്ടവനാ എനിക്കു പണം വേണ്ട. എന്റെ മോനെ! അച്ഛനു പണം വേണ്ട. അവിടെപ്പോയിത്താമസിക്കേം വേണ്ട.'

വൃദ്ധൻ അവിടെനിന്നു പോയി.

അതിനല്ല, ആ ജീവിതത്തിൽ പാടുപെട്ടത്. ആ കിഴവനു പണം വേണ്ട; ആഡംബരം വേണ്ട. പത്മനാഭപിള്ള ഓർക്കുന്നു, ആ വൃദ്ധൻ ചെറുപ്പമായിരുന്ന കാലത്തു ചിലരോടു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത്: 'എന്റെ മോൻ ഒരുദ്യോഗം കിട്ടി സുഖമായിരിക്കുമ്പോൾ നാലുദിവസം അവന്റെകൂടെ എനിക്കു താമസിക്കണം.' ഒരിക്കലും പരിഹാരം കാണാൻ കഴിയാത്ത പ്രശ്നം! പക്ഷേ അവരിരുവരും യോജിക്കുകയില്ല. ആ ജീവിതലക്ഷ്യം! ചെറുപ്പകാലം മുതൽ ഒരു പ്രിയതരമായ ജീവിതം കൊടുങ്കാറ്റുപോലെ കുറങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ഓർമ്മവന്നതു മുതൽക്കുള്ള ചരിത്രങ്ങൾ തഹസീൽദാർ സ്മരിച്ചു. ആ നാലുദിവസത്തിനുവേണ്ടി 70-ൽപരം സംവത്സരങ്ങൾ വിനിയോഗിക്കപ്പെടുക; ഒടുവിൽ ആ നാലുദിവസങ്ങൾ ഇല്ലാതാകുക! അതെന്തു ദാരുണമാണ്! ആ കിഴവന്റെ ഓർമ്മശക്തി നശിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ-എങ്കിൽ ആ നാലുദിവസം ഇല്ലെങ്കിൽത്തന്നെയും സാരമില്ല. അപ്പോൾ നിരാശയുമില്ല. പക്ഷേ, എങ്ങനെ കൂടെ താമസിപ്പിക്കും?... വൃദ്ധന്റെ ആ നിർബന്ധം കൊള്ളുകയില്ല.

തഹസീൽദാർ സർക്കീട്ടിലായിരുന്നു. ഒരുദിവസം ഭാനുമതിയമ്മ ആറ്റിൽ കുളിക്കാൻ പോയി. സോപ്പുതേച്ചുകൊണ്ടിരുന്നപ്പോൾ അവരുടെ വിരലിലെ മോതിരം ഊരി നദിയിൽപ്പോയി. വളരെയാക്കെ ശ്രമിച്ചിട്ടും കിട്ടിയില്ല. കുളികഴിഞ്ഞ് അവർ തിരിച്ചുവന്നപ്പോൾ ഈ വിവരം കേശവശ്ശാർ മുത്തകുട്ടിയിൽനിന്നറിഞ്ഞു. കേശവശ്ശാർക്ക് അതു സഹിക്കാവതായിരുന്നില്ല. ആ നഷ്ടത്തിൽ കിഴവൻ തന്നെത്താൻ മറന്നുപോയി. ഭാനുമതിയമ്മ മുറിയിൽ മുണ്ടു മാറുമ്പോൾ വൃദ്ധൻ അതിനുള്ളിൽ കടന്നുചെന്നു.

‘എടീ! നിന്റെ കയ്യിലെ മോതിരം എവിടെ?’

ഭാനുമതിയമ്മ ആ ചോദ്യം അത്ര ഗൗനിച്ചില്ല.

‘എവടടീ? കേശവശ്ശാർ അലറി.

‘ഉം?’ ഭാനുമതിയമ്മ പുച്ഛരസത്തിൽ ചോദിച്ചു.

‘ഉം എന്നോ? എന്റെ മോനെ മുടിക്കാൻ നോയമ്പും നോറ്റിരിക്കയാണോ? നിന്റെ കണ്ടമാനത്തം ഞാൻ കാണുന്നുണ്ട്.

‘അതിനൊക്കെ സമാധാനം ചോദിക്കാൻ അധികാരമുള്ളവരോടു പറഞ്ഞുകൊള്ളാം.’

അതൊട്ടു വൃദ്ധനു സഹിക്കാവതായിരുന്നില്ല. വൃദ്ധന്റെ ഞരമ്പുകളെല്ലാം എഴുന്നു; കണ്ണുകൾ ചുകുന്നു. അയാൾ കൈ ചുരുട്ടി മുന്നോട്ടു നീങ്ങി. ‘മാറിനില്ക്കൂ. മര്യാദകെട്ടാൽ-’

ഇരുവരും അതിരുവിട്ട് അത്യുച്ചത്തിൽ സംസാരിച്ചു. അയൽക്കാർ വളരെപ്പേർ അവിടെ കൂടി. വൃദ്ധൻ പറഞ്ഞു: ‘നിന്റെ നടപടിയെല്ലാം ഞാനറിഞ്ഞെടീ. എന്റെ മകനെ-ദ്രോഹി! ആ കഴുവെ-നാണു എവിടെ?’

പിറ്റേന്നു പത്മനാഭപിള്ള വന്നു. ഭാനുമതിയമ്മ കിടക്കയിൽനിന്ന് എഴുന്നേറ്റിട്ടില്ല;ഒന്നും കഴിച്ചിട്ടുമില്ല. പത്മനാഭപിള്ള വിവരമെല്ലാംതന്നെയും കുറച്ചുകൂടുതലും, നാണുവിൽനിന്നു ശ്രഹിച്ചു. ക്ഷുഭിതചിത്തനായിരിക്കുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുമ്പിൽ ആ കിഴവൻ കുമിറുകുമിറുചെന്നുനിന്നു.

‘എന്തിനിത്രയും വയസ്സായി? വകതിരിവ്...’

പത്മനാഭപിള്ള പല്ലുകടിച്ചു. വൃദ്ധൻ ഒരക്ഷരം ഉരിയാടിയില്ല. ആ കണ്ണുകളിൽനിന്നു, ബാഷ്പം ഇറ്റിറ്റു വീണുകൊണ്ടിരുന്നു.

പത്മനാഭപിള്ള തുടർന്നു: ‘എന്റെ അമ്മയെ നേരത്തെ കുടിയും കഴിഞ്ഞു വന്നു പറഞ്ഞയച്ചതുപോലെ-’

അതു കേൾക്കാൻ കേശവശ്ശാർ നിന്നില്ല. ‘മോനേ’ എന്നുമാത്രം ഒന്നു ശബ്ദിച്ചു.

വളരെ വളരെ പറയുവാനുണ്ടായിരുന്നു ആ കിഴവന്. ഇത്രകാലം ആ കിഴവന്റെ ശുഷ്കിച്ചുപോയ ഹൃദയം അതിന്റെ ഞൊറികളിൽ ചില രഹസ്യങ്ങളെ ഒളിച്ചുവെച്ചിരുന്നു. നേരാംവണ്ണം ആഹാരം കിട്ടാ

യ്ക, നാണുവിന്റെ ചിരി, വൃദ്ധനോടുള്ള പരിഹാസം തുടങ്ങി പല കാര്യങ്ങൾ. ഇന്ന് അതെല്ലാം പറയണമെന്നു കരുതിയാണ് മകന്റെ മുഖിൽ ചെന്നത്. പക്ഷേ, ആ നാവു തളർന്നുപോയി.

ആ നാക്കിനു മാധുര്യമില്ല. അതിനു മറ്റൊരു ഹൃദയത്തെ വശത്തു വരുത്താൻ കെല്പില്ല; വാദിക്കാൻ ശക്തിയില്ല. ജീവിതത്തിന്റെ അന്ത്യഘട്ടത്തിലെ അനുഭവങ്ങൾ സൃഷ്ടിച്ച നീണ്ട മുറിവുകൾ ആരും കണ്ടതുമില്ല.

തഹസീൽദാരുടെ ശയ്യാഗാരത്തിൽ അന്നു രാത്രി മുഴുവൻ സംഭാഷണമായിരുന്നു.

‘എനിക്ക് നാണുവുമായി സംബന്ധമുണ്ടെന്നുവരെ ആ പിശാചു പറഞ്ഞു. അതെല്ലാം കേട്ടു’ എന്നു ഭാനുമതിയമ്മ പറഞ്ഞപ്പോൾ, പത്മനാഭപിള്ള ചാടിയെഴുന്നേറ്റു.

‘അങ്ങനെ പറഞ്ഞോ? ഞാൻ ഇപ്പോൾ ഇവിടെ നിന്നു പറഞ്ഞയയ്ക്കുന്നുണ്ട്. നാണവും മാനവുമില്ലാത്ത-മുതുകൻ!’

‘സമാധാനമായിരിക്കണം’ ഭാനുമതിയമ്മ പറഞ്ഞു: ‘നാലഞ്ചുദിവസം കഴിയട്ടെ എന്നിട്ടുമതി.’

അങ്ങനെ ആ സംഗതി തീരുമാനിക്കപ്പെട്ടു.

കേശവശ്ലാർ, ഒരിക്കലും ഒരാഗ്രഹവും മകനോടു പറഞ്ഞിട്ടില്ല; ആർക്കും വഴങ്ങിയിട്ടില്ലാത്ത ആ കർഷകൻ, മകന്റെ മുഖിൽ വെറും പാവയായിരുന്നു. അന്നു രാത്രിയിൽ കേശവശ്ലാർ നാണുവിനോടു പറഞ്ഞു: ‘എന്റെ പപ്പനെ കാണുവം ഞാൻ പട്ടിയാ. ഞാൻ പട്ണി കെടക്കുന്നതും ഒക്കെ പറഞ്ഞാൽ അവനു മനസ്സിനു വേതന വന്നെങ്കിലോ എന്നു വെച്ചാ പറയാത്തേ. എന്റെ മോൻ അവന്റെ അച്ഛനെ എത്ര ഇടമാ. ഞാൻ ഫ്റാത്തിച്ചത് അതാ, നാലു ദിവസം അവന്റെ കൂടെത്താമസിക്കാൻ- ഓ! ഇങ്ങനെ താമസിച്ചാ മതി!’

വൃദ്ധനു മകനിൽ ഒരു സ്വാധീനതയുണ്ടായിരുന്നു; പക്ഷേ, ആ ആനയ്ക്ക് അതിന്റെ ബലം അറിഞ്ഞുകൂടാ.

രണ്ടുമൂന്നു ദിവസങ്ങൾ കഴിഞ്ഞു. കേശവശ്ലാർ ആ ചായ്പിൽനിന്നു പുറത്തിറങ്ങാറില്ല. അതിനുള്ളിൽ വളഞ്ഞുകൂടിയിരിക്കുകയാണ്. അയാളെ കണ്ടാൽ ഒരു ഭ്രാന്തനാണെന്നു തോന്നും.

‘അമ്മാമൻ പോയാൽ വരുമോ?’ നാണു ചോദിച്ചു.

കിഴവൻ മിണ്ടിയില്ല.

‘മറ്റന്നാൾ അങ്ങു കൊണ്ടുചെന്നു വിടണമെന്ന് എജമാനൻ എന്നോടു പറഞ്ഞു.’ വൃദ്ധൻ ഒന്നു നടുങ്ങിയതായി തോന്നി.

അയാൾ കഴിഞ്ഞ അറുപതുകൊല്ലത്തെ തുറിച്ചുനോക്കി. ഇനിയുള്ള ദിനങ്ങൾ-അതിൽ ആ നാലു ദിവസം...

അതു നല്ല ചന്ദ്രികയുള്ള ഒരു ദിവസമായിരുന്നു. എജമാനനു ശരിയായി ഉറക്കം വന്നില്ല. കൂടെക്കൂടെ ഉണർന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. ‘അച്ഛാ

എന്ന് ഒന്നു വിളിച്ചു മോനേ! അർദ്ധനിദ്രയിൽ, ഇങ്ങനെ ആരോ പറഞ്ഞതായി അദ്ദേഹത്തിനു തോന്നി. വീണ്ടും മയങ്ങിയപ്പോൾ 'മോനേ!' എന്നൊരു വിളികേട്ടു. അങ്ങനെ മൂന്നു പ്രാവശ്യം അദ്ദേഹം സംശയിച്ചു.

പിറ്റേന്നു രാവിലെ, അച്ഛനെക്കുറിച്ചുള്ള ചില പ്രിയതരങ്ങളായ സ്മരണകളോടെ അദ്ദേഹം ഉണർന്നു. താൻ ബി.എ. പാസ്സായതിനു ശേഷം ആ കിഴവനെ അച്ഛാ എന്നു വിളിച്ചിട്ടില്ലെന്നും അദ്ദേഹം ഓർത്തു. ആ ജീവിതം എന്തൊരു മഹാത്യാഗമാണ്! വാർദ്ധക്യം വരുന്നതിനുമുമ്പ് ആ മുഖം ഒരിക്കലും മായാത്ത ഒരു ചിരികൊണ്ടു പ്രസന്നമായിരുന്നു. ഇപ്പോൾ ഈ വിഷാദാത്മകത്വമോ വാർദ്ധക്യത്തിന്റെ സ്വഭാവം. എങ്കിൽ അതു ഭയങ്കരമാണ്.

തഹസീൽദാർ നാണുവിനെ വിളിച്ചു പറഞ്ഞു: 'അങ്ങേ-അച്-അങ്ങേരെ ഇങ്ങു വിളിച്ചുകൊണ്ടുവാ.'

ന്യായാധിപനാൽ നിയുക്തനായ പോലീസുകാരൻ കുറ്റവാളിയെ പിടിക്കാനെന്നപോലെ നാണു ചായ്പിൽ ചെന്നു. അവിടെ വൃദ്ധനിലു. വൃദ്ധന്റെ മുണ്ടും പാളപ്പൊതിയും കാൺമാനിലു. പുറത്തെവിടെയോ പോയിരിക്കയാണെന്നു ഭാനുമതിയമ്മ പറഞ്ഞു. അന്നു ചായ്പ് കണ്ടില്ല. വയ്യിട്ടും കണ്ടില്ല;പിറ്റേന്നും കണ്ടില്ല. പത്മനാഭപിള്ള സംഭ്രമിച്ചു. നാട്ടിലേക്ക് ആളയച്ചു. അവിടെ ചെന്നിട്ടില്ല.

ഭാനുമതിയമ്മ പറഞ്ഞു: 'മിണ്ടണ്ട, നാട്ടിൽ പോയി എന്നു പറഞ്ഞാൽ മതി'

'ഹാ!ദ്രോഹി!!' പത്മനാഭപിള്ള മോഹാലസ്യപ്പെട്ടതുപോലെ കസേരയിലേക്കു വീണു.

'എടീ രാക്ഷസി!എന്റെ അച്ഛനെവിടെ?'

ഭാര്യയുടെനേരെ പൊട്ടിത്തെറിക്കുന്ന തഹസീൽദാരുടെ വാക്കുകളോടെ കഥ അവസാനിക്കുന്നു.

7.2 പദാർത്ഥബോധനം

ചക്രപ്പാട്ട് :- വലിയവയലുകളിൽ ചക്രം ഉപയോഗിച്ച് വെള്ളം തേകുമ്പോൾ പാടുന്ന പാട്ട്

നിദ്രാഭംഗം :- ഉറക്കം നഷ്ടപ്പെടൽ

സന്തോഷം :- സന്തോഷം എന്നതിന്റെ നാടൻ പ്രയോഗരൂപം.

പീള :- പഴുപ്പ് (കണ്ണിൽപീളയടിയുക)

ഇടിയനും കുഴിവിയും :- വൃദ്ധൻ മുറുക്കാൻ ഇടിക്കാനുപയോഗിക്കുന്ന കല്ലും കുഴുവിയും.

കായക്ലേശം :- ശരീരക്ലേശം.

തോപ്പ് :- വൃക്ഷങ്ങൾ ധാരാളമായിനട്ടുപിടിപ്പിക്കുന്ന വലിയപറമ്പ്.

ഉദാ: മാനോപ്പ്, തെങ്ങിൻ തോപ്പ്.

പരിതസ്ഥിതി :- സാഹചര്യം

- പ്രവൃത്തിയാർ :- പ്രവൃത്തികാർ (ഒരു സർക്കാരുദ്യോഗസ്ഥൻ അധികാരി/ വില്ലേജ് ഓഫീസർ)
- പഞ്ചപുഷ്പമടക്കി ഓച്ഛാനിച്ച് :- ബഹുമാനിച്ചൊരുങ്ങി വിനയത്തോടെ.
- ശ്മശ്രുക്കൾ :- കുറ്റിത്താടിമീശരോമങ്ങൾ
- ശയ്യാഗാരം :- കിടപ്പുമുറി
- സൂര്യപടം :- വിശേഷപ്പെട്ട തൂണി
- തവശീലാർ :- തഹസിൽദാർ എന്ന പദത്തിന്റെ നാടൻ പ്രയോഗരൂപം
- പേഷ്കാർ :- (പേർഷ്യൻപദം) റവന്യൂവകുപ്പ് അധ്യക്ഷൻ
- കൊടിച്ചിപ്പട്ടി :- പെൺപട്ടി
- അത്താഴം :- രാത്രി ഭക്ഷണം
- പരക്കഴി :- കെടുവൻ, കൂട്ടത്തിൽ നിന്ന് തള്ളപ്പെട്ടവൻ
- ഇടങ്ങഴി :- ഒരളവ്, നാലുനാഴി
- നിരുദ്ധകണ്ഠൻ :- ശ്വാസം മുട്ടുന്നവൻ
- കവാത്ത് :- സൈനികപരിശീലനം
- സർക്കീട്ട് :- യാത്ര
- ചക്രം :- പഴയ ഒരു നാണയം
- കണ്ടമാനത്തം :- ധാരാളിത്തം, ധൂർത്ത്
- ക്ഷുഭിതചിത്തൻ :- ദേഷ്യപ്പെട്ടവൻ

7.3 പാഠസംഗ്രഹം

തഹസിൽദാർ പത്മനാഭപിള്ളയുടെ പിതാവാണ് കേശവശ്ശാർ. എഴുപത് വയസ്സു കഴിഞ്ഞ കേശവശ്ശാരിൽ വാർദ്ധക്യത്തിന്റെയും കാർഷികജീവിതത്തിന്റെയും അടയാളങ്ങൾ കാണാം. കേശവശ്ശാർ കർഷകനായിരുന്നതിനാൽ, രാത്രിയിൽ ഉറക്കത്തിൽ ചക്രപ്പാട്ടുപാടുന്നവോൾ അത് അരോചകമായിതോന്നുന്ന പുത്രഭാര്യ ഭർത്താവായ തഹസിൽദാരോട് പരാതി പറയുന്നിടത്താണ് കഥ തുടങ്ങുന്നത്. കേശവശ്ശാരുടെ ജീവിതകഥ എളുപ്പത്തിൽ പറയാവുന്നതാണ്. കന്നുകാലിച്ചെറുക്കൻ-ഉഴവുകാരൻ-ഇരുനൂറുപറയും- പിന്നെ ആയിരം പറയും കൃഷിചെയ്തവൻ-ഒടുവിൽ തഹസിൽദാരുടെ അച്ഛൻ-

ഇന്ന് തഹസിൽദാർ ബംഗ്ലാവിനടുത്തുള്ള ചായ്പിലാണ് കിഴവന്റെ താമസം. മകന്റെ കുഞ്ഞിനെ ലാളിക്കാനും താലോലിക്കാനുംപോലും മരുമകൾ കേശവശ്ശാരെ അനുവദിക്കാറില്ല. വൃദ്ധൻസ്നേഹം കൊണ്ടു കുഞ്ഞുങ്ങളെ കൊഞ്ചിക്കുന്നത് കേട്ട് കുഞ്ഞുങ്ങൾ തെറി പറിക്കും എന്ന് ഭർത്താവിനോടു പരാതി പറയുന്നതാണ് ഭാനുമതിയമ്മയുടെ രീതി. കുഞ്ഞുങ്ങളെ എടുക്കണ്ട എന്നു പിതാവിനെ വിലക്കുന്ന തരത്തിലേക്ക് പോലും തഹസിൽദാരെ മാറ്റുന്നത് ആ ഭാര്യയുടെ തന്ത്രമാണ്. എങ്കിലും കുഞ്ഞായിരുന്ന തന്നെ സ്നേഹിച്ച പിതാവിനെക്കുറിച്ചുള്ള ഓർമ്മകൾ ഇപ്പോഴും തഹസിൽദാരിനുണ്ട്.

അത്താഴം കിട്ടാത്തതുകൊണ്ട് പുലർച്ചെ അടുക്കളയിൽ കയറി മോഷ്ടിച്ചുകഴിക്കുന്ന ഗതികേടിലേക്ക് കേശവശ്ശാരുടെ ജീവിതം മാറുന്നുണ്ട്. കേശവശ്ശാറെ മരുമകൾ കുറ്റം പറയുമ്പോഴൊക്കെ പിതാവിനെ ന്യായീകരിക്കാൻ തഹസിൽദാർ ശ്രമിക്കുന്നു. എന്നാൽ ഭാനുമതിയമ്മയെ വൃദ്ധൻ വഴക്കുപറഞ്ഞതറിഞ്ഞ തഹസിൽദാർ പരസ്യമായി വൃദ്ധനെ ശാസിക്കുമ്പോൾ ഹൃദയം തകർന്ന് 'മോനേ' എന്നു വിളിക്കുന്ന കേശവശ്ശാർ നമ്മുടെയുള്ളിൽ വേദനയാകുന്നു . ഒടുവിൽ കേശവശ്ശാറെ നാട്ടിൽ കൊണ്ടുചെന്നാക്കാൻ തീരുമാനിക്കുന്നു. അച്ഛനെക്കുറിച്ച് പ്രിയങ്കരമായ ഓർമ്മകൾ താലോലിച്ചുകൊണ്ട് ഉറക്കമുണർന്ന തഹസിൽദാർ അച്ഛനെ വിളിക്കാൻ ആളിനെ വിടുമ്പോൾ, കേശവശ്ശാർ അവിടെ നിന്നും എങ്ങോട്ടേയ്ക്കോ പോയിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. അപ്പോൾ, മിണ്ടണ്ട, നാട്ടിലേക്കു പോയെന്നു പറഞ്ഞാൽ മതി എന്ന് ആശ്വസിപ്പിക്കുന്ന ഭാര്യയുടെ വാക്കുകളിലൂടെ കഥ അവസാനിക്കുന്നു.

7.4 പുരോഗതി സ്വയം പരിശോധിക്കുക

---

1. കുട്ടനാടിന്റെ കഥാകാരൻ എന്നറിയപ്പെടുന്നതാര്?
2. ഏതുപാശ്ചാത്യഎഴുത്തുകാരനോടാണ് തകഴിയുടെ സാഹിത്യ ജീവിതത്തിന് -അടുപ്പമുള്ളത്
3. തകഴിയുടെ കഥാപ്രപഞ്ചം ഏതു സാഹിത്യഭാവുകത്വത്തിന്റേതായിരുന്നു?
4. തഹസിൽദാരുടെ അച്ഛൻ എന്ന കഥയിൽ അവഗണിക്കപ്പെടുന്ന പിതാവ് ആരാണ്?
5. രാത്രിയുടെ നിശ്ശബ്ദതയിൽ അത്യുച്ചത്തിൽ ചക്രപ്പാട്ട് പാടുന്ന താരാണ്?
6. 'എന്റെ ചക്കിയില്ലല്ലോ ഇതുകാണാൻ' എന്നോർത്ത് കണ്ണുനീരുന്നതാർക്കാണ്? ആരെക്കുറിച്ചാണിങ്ങനെ ഓർക്കുന്നത്
7. എന്തുകൊണ്ടാണ് കേശവശ്ശാർ പുലർച്ചെ അടുക്കളയിൽ ഒളിച്ചുകടന്നത്.
8. സായിപ്പിനെ കണ്ടപ്പോൾ കവാത്തുമറനോ? ആര് ആരോട് ചോദിക്കുന്നതാണിത്? ഇവിടെ സായ്പായും കവാത്തുമറക്കുന്നവനായും വിവക്ഷിക്കുന്നതാരെയാണ്?
9. അച്ഛനെ കാണാതായപ്പോൾ തഹസിൽദാർ ഭാര്യയോടു ചോദിച്ചതെന്താണ്?

ഉത്തരം

1. തകഴി ശിവശങ്കരപിള്ള
2. മോപ്പസാങ്ങ്
3. റിയലിസം
4. കേശവശ്ശാർ

5. കേശവശ്ലാർ
6. കേശവശ്ലാർ ഭാര്യയെക്കുറിച്ചുചോദിക്കുന്നത്
7. തലേരാത്രി അന്താഴം കിട്ടാത്തതു കൊണ്ട്
8. തഹസിൽദാരോട് ഭാര്യഭാനുമതിയമ്മ ചോദിക്കുന്നത്. ഇവിടെ കവാത്തുമരന്നത് തഹസിൽദാർ പത്മനാഭപിള്ളയും സായ്പ് അയാളുടെ അച്ഛൻ കേശവശ്ലാരുമാണ്
9. 'ഹാ! ഡ്രോഹീ, "എടീ രാക്ഷസി! എന്റെ അച്ഛനെവിടെ?"

7.5 വിഷയാവതരണവും പാഠഭാഗവും

മലയാളത്തിലും ഇംഗ്ലീഷിലും വിവിധസാഹിത്യരൂപങ്ങളിലൂടെ പ്രസിദ്ധയാണ് മാധവിക്കുട്ടി. മലയാളത്തിലെ പ്രമുഖകവയിത്രി ബാലാമണിയമ്മയുടെ മകളായി പിറന്ന ഈ കഥാകാരി കമലാദാസ് എന്ന പേരിലാണ് ഇംഗ്ലീഷിൽ കവിതകളെഴുതിയത്. സാഹിത്യവുമായി ഏറെബന്ധമുണ്ടായിരുന്ന നാലപ്പാട്ടു തറവാടിന്റെ പാരമ്പര്യം മാധവിക്കുട്ടിക്കും ഉണ്ടായിരുന്നു. സ്ത്രീപക്ഷ എഴുത്തുകാരി എന്ന് അവകാശപ്പെട്ടിട്ടില്ലെങ്കിലും സ്ത്രീത്വത്തിന്റെ വിചാരവികാരങ്ങളായിരുന്നു മാധവിക്കുട്ടിക്ക് പ്രിയം. സ്ത്രീയുടെ സ്വാതന്ത്ര്യദാഹത്തിന്റെ കഥാകാരിയായിരുന്നു മാധവിക്കുട്ടി എന്നു പറയാം. 'എന്റെ കഥ' പോലുള്ള ആത്മകഥാസഭാവമുള്ള രചനകളിൽ അവർ വ്യക്തിപരമായ അനുഭവങ്ങളെ ഒളിയും മറയുമില്ലാതെ ആവിഷ്കരിച്ചു. ജീവിതത്തിലും എഴുത്തിലും തനിക്കുശരിയെന്നു തോന്നുന്നത് അതിവൈകാരികതയോടെ ചെയ്യാനും എഴുതാനും അവർ ഇഷ്ടപ്പെട്ടു.

ശില്പഭദ്രതയാണ് മാധവിക്കുട്ടിയുടെ കഥയുടെ പ്രധാന സവിശേഷത. കഥയെ ഭാവഗാനംപോലെ സുന്ദരമാക്കാൻ അവർക്കു കഴിഞ്ഞു. രതിയും മനുഷ്യന്റെ പച്ചയായ വികാരങ്ങളും തുറന്നെഴുതാൻ അവർക്കു കഴിഞ്ഞു. പ്രകൃതിയുടെ സൗന്ദര്യം പോലെ നൈസർഗികമായ സൗന്ദര്യം മാധവിക്കുട്ടികഥകളുടെ പ്രത്യേകതയാണ്. വളരെ ചുരുങ്ങിയ മലയാളപദകോശത്തിൽ വികാരത്തിന്റെയും സത്യസന്ധമായ ജീവിതാസക്തിയുടെയും ഊർജ്ജം സന്നിവേശിപ്പിച്ചുകൊണ്ടാണ് അവർ എഴുതിയത്.

നരിച്ചീറുകൾ പറക്കുമ്പോൾ, പക്ഷിയുടെ മണം, നെയ്പ്പായസം, തരിശുനിലം,ചുവന്നപാവാട, തണുപ്പ്, നഷ്ടപ്പെട്ട നീലാംബരി തുടങ്ങിയവ മാധവിക്കുട്ടിയുടെ പ്രശസ്തമായ കഥകളിൽ ചിലതാണ്. ഫെമിനിസ്റ്റല്ല എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടുതന്നെ പെൺജീവിതാവ്യായങ്ങൾ നടത്തിയ മാധവിക്കുട്ടി മരിച്ചത് കമലാസുരയ്യയായാണ്. അതികാല്പനികമായ നിലപാടുകളായിരുന്ന ജീവിതത്തിൽ അവർക്കുണ്ടായിരുന്നത് എന്ന് കാണാം. കഥയെഴുത്തിലെ കാച്ചിക്കുറിക്കിയ ശൈലിക്കുദാഹരണമാണ് 'കോലാട്' എന്ന കഥ.

കുടുംബത്തിനുവേണ്ടി തേഞ്ഞും അരഞ്ഞും തീരുന്ന ഒരു വീട്ടമ്മയുടെ ജീവിതത്തെ ഏറെ ഹൃദയദ്രവീകരണക്ഷമമായി ആവിഷ്കരിക്കുന്ന കഥയാണിത്.

പാഠം 2 - കോലാട്

അവളുടെ നാല്പത്തിമൂന്നാമത്തെ വയസ്സിൽ തമാശക്കാരനായ മുത്ത മകൻ പറഞ്ഞു:

‘അമ്മേ, നിങ്ങളെ കണ്ടാൽ ഒരു കോലാടിനെയാണ് ഓർമ്മവരിക.’

അവൾ അവന്റെ ചിരിയിൽ പങ്കുകൊണ്ടു. പക്ഷേ, അന്ന് അവരെല്ലാവരും വീട്ടിൽനിന്നു പുറത്തുപോയപ്പോൾ അവൾ കണ്ണാടിയെടുത്തു വിഷണ്ണതയോടെ തന്റെ മുഖം പരിശോധിച്ചു. തന്റെ ഒട്ടിയ കവിളുകളെ വീണ്ടും പൂഷ്ടിപ്പെടുത്തുവാൻ വല്ല മാർഗ്ഗവുമുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ തന്റെ ജീവിതവും അതോടൊപ്പം പൂഷ്ടിപ്പെടുമെന്ന് അവൾക്കു തോന്നി. യൗവനവും ദേഹപൂഷ്ടിയുമുണ്ടായിരുന്ന കാലത്ത് അവൾ നിലത്തു പായ വിരിച്ചു കിടന്നുറങ്ങുമായിരുന്നില്ല... പക്ഷേ, ഓരോന്ന് ഓർത്ത് കണ്ണാടി നോക്കിക്കൊണ്ട് ഇരിക്കുവാൻ അവൾക്കു മനസ്സു വന്നില്ല. അടുക്കളയിൽ പാലു തിളയ്ക്കാൻ തുടങ്ങുകയായിരുന്നു.

രാവിലെ മുതൽ അർദ്ധരാത്രിവരെ അവിശ്രമം ജോലിയെടുത്ത് അവൾ തന്റെ കുടുംബത്തെ വളർത്തിക്കൊണ്ടുവന്നു. മെലിഞ്ഞു, വെളുത്ത് അവിടെയിവിടെയായി ചില ഒടിവുകൾ പറ്റിയെന്നു തോന്നിക്കുന്ന ഒരു ശരീരമായിരുന്നു അവളുടേത്. പക്ഷേ, അവൾ ഒരിക്കലേങ്കിലും ക്ഷീണിച്ചു വീഴുകയോ ആവലാതിപ്പെടുകയോ ഉണ്ടായില്ല. അതുകൊണ്ട് അവൾ വെള്ളം നിറച്ച പാട്ടുകൾ എടുത്തു പൊക്കി കുളിമുറിയിൽ നിന്ന് അടുക്കളയിലേക്കും അടുക്കളയിൽനിന്നു കുളിമുറിയിലേക്കും മറ്റും നടക്കുമ്പോൾ അവളുടെ ഭർത്താവും മുതിർന്ന മക്കളും അവളെ സഹായിക്കുവാൻ മുതിർന്നില്ല. അവൾ പഠിപ്പും പരിഷ്കാരവുമില്ലാത്തവളായിരുന്നു. വീട് അടിച്ചു തുടച്ച് വൃത്തിയാക്കുവാനും ഭക്ഷണം പാകം ചെയ്യുവാനും തുണികൾ അലക്കി ഇസ്തിരിയിടുവാനും അവൾക്കുള്ള പാടവത്തെപ്പറ്റി അവർ ഇടയ്ക്ക് പുകഴ്ത്തിപ്പറഞ്ഞു. പ്രശംസ കേൾക്കുമ്പോഴൊക്കെ തേഞ്ഞ പല്ലുകൾ വെളിപ്പെടുത്തി അവൾ പുഞ്ചിരിതൂകി. ഇളയമകൻ സ്കൂളിൽ നിന്ന് മടങ്ങുമ്പോൾ ഒരിക്കൽ ഒരു നെല്ലിക്ക അവൾക്കായി കൊണ്ടുവന്നു. അന്ന് അടുക്കളയുടെ ഇരുട്ടിൽ നിന്നു കൊണ്ട് അവൾ സന്തോഷാശ്രുക്കൾ പൊഴിച്ചു. കാലക്രമേണ അവന്റെ കണ്ണിലും അവൾ ഒരു പേക്കോലമായി. സ്കൂളിലെ ഡ്രാമായ്ക്കുതാനും കൂടെ വരുമെന്ന് അവൾ പറഞ്ഞപ്പോൾ അവൻ പറഞ്ഞു:

‘അമ്മ വരണ്ട. എനിക്കു കുറവാണ്.’

‘അതിനെന്താ, ഞാൻ സിൽക്കിന്റെ സാരി ഉടുക്കാലൊ. എന്റെ കല്യാണസാരി.’ അവൾ പറഞ്ഞു.

‘എന്നാലും വരണ്ട.’

മെലിഞ്ഞ കാലുകൾ, രണ്ടു മുറികളുള്ള ആ കൊച്ചുവീട്ടിൽ വിശ്രമമില്ലാതെ ചലിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഒടുവിൽ ആ യന്ത്രവും കേടാവുന്നു.

അവൾക്കു പനി തുടങ്ങി, വയറ്റിൽ വേദനയും. ഇഞ്ചിനീരും കുരുമുള കുരസവും ഒന്നും അവളെ സഹായിച്ചില്ല. പത്താം ദിവസം ഡോക്ടർ അവളുടെ ഭർത്താവിനോട് പറഞ്ഞു:

‘ഇവരെ ഉടനെ ആശുപത്രിയിലേക്ക് കൊണ്ടുപോവണം. ഇത് മഞ്ഞ ക്ഷാമലയുടെ ഒരു സീരിയസ് കേസ്സാണ്.’

പാഠപുസ്തകങ്ങൾക്കു മുമ്പിൽ ഇരുന്നിരുന്ന കുട്ടികൾ അതു കേട്ടു നടുങ്ങി. ഒരു പരിചാരകൻ അവളെ ചക്രക്കട്ടിലിൽ കിടത്തി ഉന്തിക്കൊണ്ട് ആശുപത്രിമുറിയിൽ പ്രവേശിച്ചപ്പോൾ കണ്ണുകൾ മിഴിച്ചു കൊണ്ട് അവൾ പറഞ്ഞു:

‘അയ്യോ! പരിപ്പ് കരിയ്ണ്ട് തോന്നുന്നു.’

അവളുടെ ഭർത്താവിന്റെ കണ്ണുകൾ നനഞ്ഞു.

7.6 പദാർത്ഥബോധനം

വിഷണ്ണത	-	ദുഃഖം
അവിശ്രമം	-	വിശ്രമമില്ലാതെ
പാടവം	-	കഴിവ്, സാമർത്ഥ്യം

7.7 പാഠസംഗ്രഹം

നാല്പത്തിമൂന്നാമത്തെ വയസിൽ ഒരമ്മയോട് മുത്തമകൻ, “അമ്മേ നിങ്ങളെ കണ്ടാൽ ഒരു കോലാടിനെയാണ് ഓർമ്മവരിക” എന്ന് പറയുന്നിടത്താണ് കഥതുടങ്ങുന്നത്. അപ്പോൾ ചിരിച്ചെങ്കിലും പിന്നീട് അവൾ കണ്ണാടി നോക്കി വേദനിക്കുന്നു. ഒട്ടിയ കവിളുകളെ പുഷിടിപ്പെടുത്താൻ മാർഗമുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ എന്നവളാശിക്കുന്നു. കാരണം യൗവനകാലത്ത് അവൾക്ക് നിലത്ത് പായവിരിച്ചു കിടക്കേണ്ടിയിരുന്നില്ല. ആ ഓർമകൾ പോലും ഏറെനേരം നിലനിർത്താൻ അവൾക്ക് കഴിഞ്ഞില്ല. കാരണം അടുക്കളയിൽ പണികൾ ഇനിയും ബാക്കിയായിരുന്നു.

രാവിലെ മുതൽ അർദ്ധരാത്രിവരെ വിശ്രമമില്ലാതെ പണിയെടുത്ത് കുടുംബത്തെ പുലർത്തുകയും വളർത്തുകയും ചെയ്യുകയാണവൾ. അവളെ സഹായിക്കാൻ ഭർത്താവും മക്കളും മുതിർന്നില്ല. പഠിപ്പും പരിഷ്കാരവുമില്ലാത്ത അവൾക്ക് വീട്ടുജോലിയിലുള്ള പാടവത്തെപ്പറ്റി അവർ പുകഴ്ത്തുമ്പോഴൊക്കെ അവൾ ചിരിക്കും. ഒരുനാൾ ഇളയമകൻ സ്കൂളിൽ നിന്ന് അവർക്കായൊരു നെല്ലിക്ക കൊണ്ടു വന്ന് കൊടുത്തപ്പോൾ സന്തോഷം കൊണ്ട് അവൾ കരഞ്ഞിരുന്നു. എന്നാലിന്ന് ആ മകന്റെ കണ്ണിലും അവൾ ഒരു പേക്കോലമാണ്.

സ്കൂളിലെ നാടകത്തിന് താനും വരും എന്ന് ആ അമ്മ മകനോടു പറഞ്ഞപ്പോൾ. അമ്മ വരണ്ട എനിക്കുകുറച്ചിലാണ് എന്നായിരുന്നു മകന്റെ മറുപടി. “അതിനെന്താ, ഞാൻ സിൽക്കിന്റെ സാരി ഉടുക്കാലോ, എന്റെ കല്യാണസാരി എന്നു പറഞ്ഞിട്ടും ‘എന്നാലും വരണ്ട’ എന്ന് മകൻ വിലക്കുമ്പോൾ, വായനക്കാരന്റെ നെഞ്ചിൽ ഒരു വേദന അനുഭവപ്പെടുന്നുണ്ട്.”

എന്നിട്ടും വിശ്രമമില്ലാതെ ചലിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന 'അമ്മ' എന്ന ആ യന്ത്രത്തിനു കേടുവന്നു. ഒടുവിൽ അത്യാസന്നനിലയിലായ അവളെ ആശുപത്രിയിലേക്ക് കൊണ്ടുപോകുമ്പോൾ കണ്ണുകൾ മിഴിച്ചു കൊണ്ട് 'അയ്യോ, പരിപ്പ് കരിയ്ണ്ട് തോന്ന്ണു' എന്ന് വീടോർമയിൽ അവൾ വിളിച്ചു പറയുന്നു. അപ്പോൾ അവളുടെ ഭർത്താവിന്റെ കണ്ണു നിറയുന്നു.

7.8 പുരോഗതി സ്വയം പരിശോധിക്കുക

1. മാധവിക്കുട്ടി ഏതുപേരിലാണ് ഇംഗ്ലീഷിൽ കവിതകളെഴുതിയത്?
2. ഏതു തറവാട്ടിലാണ് മാധവിക്കുട്ടി ജനിച്ചത്?
3. മാധവിക്കുട്ടിയുടെ അമ്മ ആരായിരുന്നു?
4. 'എന്റെ കഥ' ആരുടെ ആത്മകഥാസ്വാഭാവമുള്ള കൃതിയാണ്?
5. കോലാട് എന്ന കഥയുടെ പ്രമേയമെന്ത്?
6. അമ്മയുടെ നാല്പത്തിമൂന്നാമത്തെ വയസിൽ മുത്തമകൻ എന്താണു പറഞ്ഞത്?
7. ഓരോന്ന് ഓർത്ത് കണ്ണാടി നോക്കിക്കൊണ്ട് ഇരിക്കാൻ അവൾക്കു മനസ്സുവന്നില്ല എന്തുകൊണ്ട്?
8. എങ്ങനെയുള്ള ശരീരമായിരുന്നു അവളുടേത്?
9. എപ്പോഴാണ് കുട്ടികൾ നടുങ്ങിയത്?
10. എപ്പോഴാണ് ഭർത്താവിന്റെ കണ്ണുകൾ നനഞ്ഞത്?

ഉത്തരം

1. കമലാദാസ്
2. നാലപ്പാട്ടുതറവാട്
3. പ്രശസ്ത കവയിത്രി ബാലാമണിയമ്മ
4. മാധവിക്കുട്ടി
5. കുടുംബത്തിനുവേണ്ടി മാത്രം ജീവിക്കുന്ന ഒരു വീട്ടമ്മയുടെ സങ്കടം നിറഞ്ഞജീവിതം
6. "അമ്മേ, നിങ്ങളെ കണ്ടാൽ ഒരുകോലാടിനെയാണ് ഓർമവരിക"
7. അവൾക്ക് ചെയ്യാൻ ജോലികളേറെയുണ്ട്. കണ്ണാടി നോക്കിയിരുന്നപ്പോൾ അടുക്കളയിൽ പാൽ തിളയ്ക്കാൻ തുടങ്ങുകയായിരുന്നു
8. മെലിഞ്ഞ് വെളുത്ത് അവിടെയവിടെയായി ചില ഒടിവുകൾ പറ്റിയെന്നു തോന്നിക്കുന്ന ഒരു ശരീരമായിരുന്നു അവളുടേത്.
9. അമ്മയ്ക്ക് മഞ്ഞക്കാമലയുടെ ഒരു സീരിയസ് കേസാണ്, ഇവരെ ഉടനെ ആശുപത്രിയിലേക്ക് കൊണ്ടുപോകണം എന്നു ഡോക്ടർ പറഞ്ഞതു കേട്ടപ്പോൾ

10. ആശുപത്രിയിൽ പ്രവേശിച്ചപ്പോഴും, ഒടുവിലായി, അയ്യോ, പരിപ്ല കരിയ്ക്ക് തോന്നുന്നു എന്നവൾ പറഞ്ഞതുകേട്ടപ്പോൾ.

7.9 വിഷയാവതരണവും പാഠഭാഗവും

കഥയെഴുതാൻ യോഗ്യമല്ലാത്ത ഒരു വിഷയവും ലോകത്തിലില്ല എന്ന് വിശ്വസിക്കുന്ന കഥാകൃത്താണ് ടി. പത്മനാഭൻ. മലയാളകഥയ്ക്ക് കാല്പനിക സൗന്ദര്യവും കരുത്തും നൽകുവാൻ അദ്ദേഹത്തിന് കഴിഞ്ഞു. ജെയിംസ് ജോയ്സ്മോട് തനിക്കുള്ള കടപ്പാട് തുറന്നു പറയുന്നതോടൊപ്പം താൻ ഒരു അനുകരണക്കാരനല്ല എന്ന് ആണയിട്ടു പറയാനും ടി. പത്മനാഭൻ മടിക്കുന്നില്ല. അദ്ദേഹം സ്വയം അവകാശപ്പെടുന്നതുപോലെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കഥകൾ മലയാള കഥാസാഹിത്യശാഖയെ കൂടുതൽ സംപുഷ്ടമാക്കാൻ സഹായകമായിട്ടുണ്ട്. ബാഹ്യമായ സംഭവവർണ്ണനകളിൽ അദ്ദേഹത്തിന് താല്പര്യമില്ല. കഥയിലെ സംഭവങ്ങൾ കഥാപാത്രങ്ങളുടെ വിചിത്രമായ അനുഭൂതി മണ്ഡലങ്ങളിലേയ്ക്കുള്ള കവാടങ്ങളാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കഥകൾ ഭാവഗീതംപോലെ ഹൃദയദ്രവീകരണക്ഷമമാണ്. തെരഞ്ഞെടുത്ത കഥകളിൽ സമാഹരിച്ച ഓരോ കഥയും ഇതിന് തെളിവാണ്. ശ്രീ.എം.കൃഷ്ണൻ നായർ അദ്ദേഹത്തെ വിലയിരുത്തിയിട്ടുള്ളത് ശ്രദ്ധിക്കുക:-

ടി.പത്മനാഭന്റെ ചെറുകഥകൾ പലപ്പോഴും റിയലിസത്തിൽനിന്നു പൊയറ്റിക്ക് റിയലിസത്തിലേയ്ക്ക് ഉയരുന്നു. 'പ്രകാശം പരത്തുന്ന ഒരു പെൺകുട്ടി' എന്ന ചെറുകഥയിൽ പത്മനാഭൻ വസ്തുനിഷ്ഠങ്ങളായ യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളെ ചിത്രീകരിച്ച് കർത്തൃനിഷ്ഠങ്ങളായ വസ്തുക്കളെ സ്പന്ദിപ്പിക്കുന്നു. ഇക്കഥയിലെ നഗരവും സിനിമാശാലയും വാസ്തവിക ലോകമാണ്. അത് ജനിപ്പിക്കുന്ന ആദർശാത്മകലോകം കഥ പറയുന്ന ആളിന്റെ മനസ്സിലുണ്ട്. ആ ആദർശാത്മകമായ ലോകത്തിലേക്ക് പ്രവേശിക്കാൻ നിങ്ങൾക്ക് താല്പര്യമില്ലേ?

പാഠം-3 പ്രകാശം പരത്തുന്ന ഒരു പെൺകുട്ടി

വരിവരിയായി നില്ക്കുന്ന കാറ്റാടിമരങ്ങളൊന്നിന്റെ ചുവട്ടിലാണ് ഞാനിരിക്കുന്നത്.

എന്റെ മുമ്പിൽ ഇടിഞ്ഞുപൊളിഞ്ഞ ഒരു കോട്ടയാണ്. കടലിലേയ്ക്കു തള്ളിനില്ക്കുന്ന ഒരു പാറമേലാണ് കോട്ട. ആർ പണിതുവെന്നോ, എപ്പോൾ പണിതുവെന്നോ ഒന്നും എനിക്കു നിശ്ചയമില്ല. ഒരു പക്ഷേ, ഈ ഭൂമി ഉണ്ടായ നാൾ മുതൽക്കേ ഈ കോട്ടയും ഇവിടെ ഉണ്ടായിരിക്കാം. എന്റെ ചെറുപ്പത്തിൽ എനിക്കങ്ങിനെ തോന്നിയിട്ടുണ്ട്. ഇന്നും അങ്ങിനെ തോന്നുന്നു.

ഓർമ്മവെച്ച നാൾമുതൽക്കേ ഞാൻ ചുറ്റിത്തിരിയാൻ തുടങ്ങിയരിക്കുകയാണ്. അനുഭവങ്ങളുടെ വിഴുപ്പുഭാഗ്യവും പേരി ജീവിതത്തിന്റെ ദുർഗ്ഗമങ്ങളായ വഴികളിലൂടെ ഞാൻ സഞ്ചരിക്കുന്നു. പല നാടുകളും കണ്ടു; പലരുമായി ഇടപഴകി. പക്ഷേ, അസ്വസ്ഥമായ എന്റെ മനസ്സിനു സമാധാനം ലഭിച്ചുവോ?

ഇല്ല!

എങ്കിലും ഈ പഴയ നഗരത്തിലേക്ക് തിരിച്ചുവരുമ്പോഴൊക്കെ എന്തെന്നില്ലാത്ത ഒരാശ്വാസം എനിക്കു ലഭിക്കാറുണ്ട്. നൂറ്റാണ്ടു കൾക്കുമുമ്പ് ഞാൻ വിട്ടുപിരിഞ്ഞ എന്റെ അമ്മയാണ് ഈ നഗരം. ഇവിടത്തെ ഇടുങ്ങിയ തെരുവുകളും, വലിയ മൈതാനവും, അമ്പലവും, പള്ളിയും, എല്ലാറ്റിനുമുപരിയായി ഈ ഇടിഞ്ഞുപൊളിഞ്ഞ കോട്ടയും, എന്റെ സ്വന്തമാണെന്ന് എനിക്കു തോന്നുന്നു.

ഇവിടത്തെ ഓരോ മണൽത്തരിയും എനിക്കുവേണ്ടി സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടതാണ്.

ഇവിടെവെച്ചാണ് ഞാൻ ഒരു കൊല്ലം മുമ്പ് ഒരു പുതിയ മനുഷ്യനായതും.

മറയാൻപോകുന്ന സൂര്യന്റെ രശ്മികൾ കാറ്റാടിയുടെ തൂങ്ങിക്കിടക്കുന്ന ചില്ലുകളിലൂടെ കടന്നുവരുമ്പോൾ ആളുകൾ കടൽക്കരയിൽനിന്നു മടങ്ങുകയായിരുന്നു. കുറച്ചുപേരെ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. ഉള്ളവരിലധികവും പ്രായംകൂടിയവരായിരുന്നുതാനും. മഞ്ഞുവീഴുന്നതിനുമുമ്പെ വീട്ടിലെത്തണമെന്ന നിർബ്ബന്ധത്തോടെയാണ് അവർ നടന്നിരുന്നത്. കഴുത്തിൽ മഹ്ളർ ചുറ്റിക്കെട്ടി, വലിയ ചുരൽവടികൾ ചുഴറ്റിക്കൊണ്ട് അവർ എന്നെ കടന്നുപോയി. ചെറുപ്പക്കാർക്ക് ഒരു ബദ്ധപ്പാടും കണ്ടില്ല. കൊങ്കോർത്തുപിടിച്ചും, തോളോടുതോളുരുമ്മിയും അവർ പതുക്കെ നടന്നകന്നപ്പോൾ, എന്തുകൊണ്ട് ഇരിട്ട് വേഗം പരക്കുന്നില്ല എന്ന വിഷാദമേ അവർക്കുള്ളൂവെന്ന് എനിക്കു തോന്നി.

അവരാരും എന്നെ ശ്രദ്ധിച്ചില്ല.

പക്ഷേ, ഞാൻ അവരെ സൂക്ഷിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

കുറെ മുമ്പായിരുന്നുവെങ്കിൽ ഞാൻ അവരെ നോക്കി അസൂയപ്പെട്ടേനെ. ഒരു നെടുവീർപ്പോടെ പറഞ്ഞുവെന്നും വരും.

“ആഹ്ളാദിക്കാൻമാത്രം പിറന്ന ഭാഗ്യശാലികൾ”

ആഹ്ളാദം!

എനിക്കു ചിരിവരുന്നു.കാരണമുണ്ട്. എനിക്കറിയാം, അവരിൽ വലിയൊരു ഭാഗം ആഹ്ളാദിക്കുവാൻ കഴിയാത്തവരാണെന്ന്. കൃത്രിമമായ ഒരാവരണമണിഞ്ഞുകൊണ്ട് അവർ എവിടേയ്ക്കോ ഒഴുകിപ്പോവുകയാണ്. ആത്മവഞ്ചനയുടെ ഏതു വൈതരണിയിലേക്കോ! ഒന്നിനോടും അവർ ബന്ധം സ്ഥാപിക്കുന്നില്ല; ഒന്നിനോടും ബന്ധം സ്ഥാപിക്കാൻ അവർക്കു കഴിയുകയുമില്ല.

മനുഷ്യന്റെ കെട്ടുപിണഞ്ഞു കിടക്കുന്ന ബന്ധങ്ങളെക്കുറിച്ച് ഞാനാലോചിച്ചു. പണ്ടും, പലപ്പോഴും, അങ്ങിനെ ആലോചിച്ചിട്ടുണ്ട്. എങ്കിലും അന്നൊന്നും അവ അഴിച്ചുനീക്കുവാൻ കഴിയുന്ന കുരുക്കുകളാണെന്നു മനസ്സിലായിരുന്നില്ല.

പക്ഷേ ഇന്നെനിക്കു മനസ്സിലായോ?

ഞാൻ സ്വയം ചോദിച്ചു

എന്റെ സ്വന്തം കുരുക്കുകൾ ഞാൻ അഴിച്ചുനീക്കിക്കഴിഞ്ഞുവോ? ഹൃദയത്തിലെ പഴയ മുറിവ് വീണ്ടും പൊട്ടി ചോര കിനിയുവാൻ തുടങ്ങി.

എന്റെ മനസ്സ് അസ്വസ്ഥമാവുകയാണ്.

അപ്പോൾ - അപ്പോഴാണ് ആ ശബ്ദം കേട്ടത്. ആരോ പൊട്ടിച്ചിരിക്കുന്നു. ഞാൻ തിരുഞ്ഞുനോക്കി.

പ്രകാശം പരത്തുന്ന ആ പെൺകുട്ടി! ഞാൻ അത്ഭുതപ്പെട്ടില്ല; അവളെ ഞാൻ എപ്പോഴും എവിടേയും പ്രതീക്ഷിക്കാറുണ്ട്. ഇരുട്ടു നിറഞ്ഞുകിടന്നിരുന്ന എന്റെ ജീവിതത്തിൽ ഒരു കൊള്ളിമീനിനെപ്പോലെ അവൾ പെട്ടെന്നു മിന്നിമറിയുകയാണുണ്ടായത്. മായാത്ത ഒരോർമ്മയായി അവൾ അവശേഷിക്കുകയും ചെയ്തു. എന്റെ ആത്മാവിൽ, എന്നുതന്നെ പറയട്ടെ. അവളെ ഞാൻ വീണ്ടും കാണുകയാണ്.

എന്റെ ശരീരത്തിലെ ഓരോ അണുവും ത്രസിച്ചു. അവളുടെ കൂടെ അവളുടെ അനുജത്തിയും അനുജനുമുണ്ടായിരുന്നു. രണ്ടു പേരേയും കൂട്ടി പൂഴിവിരിച്ച നടപ്പാതയിലൂടെ അവൾ നടന്നു വരികയാണ്. പാവടയ്ക്കു പുറമെ റെയിൻബോ ജോർജ്ജിന്റെ ഒരു ദാവണികുടി അവൾ ചുറ്റിയിരുന്നു. അവൾ അല്പം വലുതായിട്ടുണ്ട്. ആ പയ്യൻ ചരടിൽ കെട്ടിയ ഒരു തകരവിമാനം ഉറക്കെ കറക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

എന്റെ മുമ്പിലൂടെ കടന്നുപോയപ്പോൾ ഞാൻ അവളെ നല്ലപോലെ കണ്ടു. വിശുദ്ധിയുടെ കണ്ണാടിയിലായിരുന്നു ആ മുഖം. അതങ്ങിനെ തന്നെ ആയിരിക്കുകയും ചെയ്യാം. സന്ധ്യയുടെ നേരിയ വെളിച്ചത്തിൽ ആ മരച്ചുവട്ടിൽ ശിലാപ്രതിമപോലെ ഇരിക്കുന്ന എന്നെ കാണുമ്പോൾ അവൾ ഭയപ്പെട്ടുപോകുമെന്നാണ് ഞാൻ വിചാരിച്ചത്. എന്നെ അവൾ നോക്കുമെന്ന് എനിക്കു നല്ല ഉറപ്പുണ്ടായിരുന്നു. പ്രത്യേകിച്ചു കാരണമുണ്ടായിട്ടൊന്നുമല്ല. അവൾ എന്നെ നോക്കും. അത്രതന്നെ!

ഞാൻ കാത്തുനില്ക്കുകയായിരുന്നു.

എന്റെ പ്രതീക്ഷ ശരിയായി. അവൾ എന്നെ നോക്കി; ഭയംകൊണ്ടു ചുളിപ്പോകുന്നതിനു പകരം ആ കുട്ടി പുഞ്ചിരിച്ചു. അവൾ പേടിച്ചില്ല. എന്തിനാണ് പേടിക്കുന്നത്? ഞാനുമൊരു മനുഷ്യനല്ലേ? പക്ഷേ എത്രപേരായിരുന്നുണ്ട്?

സ്വതവേ മനോഹരമായ ആ മുഖം അപ്പോൾ കൂടുതൽ മനോഹരമായി. എന്തുകൊണ്ടോ എന്റെ കണ്ണുകളിൽ വെള്ളം നിറഞ്ഞു. അതിർകവിഞ്ഞ ആനന്ദം നിമിത്തമായിരിക്കാം.

അവൾക്കെന്നെ മനസ്സിലായോ, എന്തോ?

കണ്ണിൽനിന്നു മറയുന്നതുവരെ ഞാൻ അവളെത്തന്നെ നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

കാറ്റാടിയുടെ ചില്ലുകളുടെ ഇടയിലൂടെ ചുളംവിളിക്കുന്ന കാറ്റും, കോട്ടയുടെ പാറക്കെട്ടിൽ വന്നടിക്കുന്ന തിരയും ആ പെൺകുട്ടിയുടെ പൊട്ടിച്ചിരി ആവർത്തിക്കുകയാണെന്ന് എനിക്കു തോന്നി.

അന്തിച്ചുവെച്ചു പൂർണ്ണമായി മറയുകയും ആകാശത്തിന്റെ കോണിൽ ഏതാനും നക്ഷത്രങ്ങൾ തെളിയുകയും ചെയ്തു. ഞാൻ അവിടെനിന്നെഴുന്നേറ്റില്ല. മഞ്ഞണിഞ്ഞ പർവ്വതത്തിന്റെ ചരിവിൽ ധ്യാനലീനനായിരിക്കുന്ന ഒരു യോഗിയെപ്പോലെ ഞാൻ മരച്ചുവട്ടിൽ ഇരുന്നു. ഈറൻപിടിച്ച അന്തരീക്ഷം, ഇരുട്ട്, എങ്ങും വിങ്ങിനില്ക്കുന്ന മുകുത. കടൽപോലും തെല്ലടങ്ങിയിരിക്കുകയാണ്.

ആ പെൺകുട്ടിയെ ആദ്യമായി കണ്ടുമുട്ടിയ ദിവസം ഞാനോർത്തു.

നിഗൂഢമായ ഒരുദേശം ഹൃദയത്തിലൊളിച്ചുവെച്ചുകൊണ്ട് ഇവിടത്തെ തെരുവുകളിലൂടെ ഞാൻ അലയുകയായിരുന്നു. എന്നെ സ്നേഹിച്ചിരുന്ന ഏതാനും ചിലരെ രാവിലെത്തന്നെ ചെന്നുകണ്ടു. ഒരുതരത്തിലുള്ള മുന്നറിയിപ്പുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. എന്റെ പെരുമാറ്റം അവരെ അമ്പരപ്പിച്ചുവെന്നു തോന്നുന്നു. അവർ ചോദിച്ചപ്പോൾ ഞാൻ പറഞ്ഞു; “വെറുതെ കണ്ടു പോകാൻ വന്നതാണ്. ഒരു പക്ഷേ അടുത്തൊന്നും ഇങ്ങോട്ടു വരാൻ തരപ്പെട്ടുവെന്നുവരില്ല.

എന്റെ ശബ്ദം അപ്പോൾ ഇടറിയിരുന്നു. എങ്കിലും ഞാൻ പറഞ്ഞത് അവർ വിശ്വസിച്ചു. ഒരിടത്തും സ്ഥിരമായി താമസിക്കുന്നവനല്ല ഞാനെന്ന് അവർക്കറിയാം. നടന്ന വഴിയിലൂടെ വീണ്ടും നടന്നു. അമ്പലത്തിന്റെയും പള്ളിയുടേയും മുമ്പിലൂടെ പോയി. മൈതാനത്തിൽ കുറേനേരം ചെന്നിരുന്നു. അവിടെനിന്നെഴുന്നേറ്റു വീണ്ടും ചുറ്റുവാൻ തുടങ്ങി. ഒരു മുക്കും മൂലയും ഒഴിച്ചുവെച്ചില്ല. എല്ലായിടത്തും ചെന്നു.

ഒടുവിൽ തിയേറ്ററിന്റെ മുന്നിലെത്തി. അവിടെ അല്പനേരം വെറുതെ നിന്നപ്പോൾ തോന്നി - എന്തുകൊണ്ടു സിനിമ കണ്ടുകൂടാ? സിനിമ ഞാൻ എപ്പോഴും ഇഷ്ടപ്പെട്ടിരുന്നു. എന്തിന് അങ്ങിനെ സിനിമയെക്കുറിച്ചു മാത്രമായി പറയുന്നു? ഈ ലോകത്തിലുള്ള സുന്ദരങ്ങളായ എല്ലാ വസ്തുക്കളും എനിക്കിഷ്ടമായിരുന്നുവല്ലോ.

സന്ധ്യയോടുകൂടി കളി അവസാനിക്കും. അതിനുശേഷം വേണ്ടത്ര സമയമുണ്ട്. എവിടെ വേണമെങ്കിലും പോകാം. കീഴയിൽ പണമുണ്ട്. ഹോട്ടലിൽ മറിയെടുക്കുന്നതിന് ഒരു മുടക്കവുമില്ല. വേണമെങ്കിൽ ഞാൻ താമസിക്കുന്നിടത്തേയ്ക്കുതന്നെ തിരിച്ചുപോകാം. അവിടെ എന്റെ കിടക്കയിൽ സുഖമായി കിടന്നതിനുശേഷം.....

ഞാൻ വിഷം കുടിച്ചു മരിക്കുവാൻ തീർച്ചപ്പെടുത്തിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു.

എങ്ങിനെയാണ് അത്തരത്തിലുള്ള ഒരു തീരുമാനത്തിലെത്തിയത് എന്നതിനെക്കുറിച്ച് ഒന്നുംതന്നെ പറയുവാൻ എനിക്കു കഴിയുകയില്ല. എന്റെ ജീവിതത്തിൽ പിന്നിട്ട ഓരോ നിമിഷവും ഉല്ക്കടമായ വിഷാദവും നിരാശയും നിറഞ്ഞതായിരുന്നു. എന്നെ നശിപ്പിക്കുവാൻ തക്കം പാർത്തിരിക്കുന്നവരാണ് ഞാൻ കണ്ടുമുട്ടുന്ന ഓരോരു

ത്തരും എന്നായിരുന്നു എന്റെ വിശ്വാസം. അതിനാൽ ഞാൻ എല്ലാ വരേയും വെറുക്കുകയും ഭയപ്പെടുകയും ചെയ്തു. സംശയത്തിന്റെ പടർന്നുകയറുന്ന ഒരു പന്തം ഹൃദയത്തിൽ സദാ ആളിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

എങ്കിലും കുറച്ചുപേരെ എല്ലാം മറന്ന് സ്നേഹിക്കുകയുണ്ടായി.

എന്റെ ബാല്യം ആനന്ദം നിറഞ്ഞ ഒരു സ്വപ്നംപോലെ കഴിഞ്ഞ ഒന്നായിരുന്നു.

അന്നേ തുടങ്ങിയിരുന്നു ആ വീർപ്പുമുട്ടൽ.

ഒടുവിൽ സഹിച്ചിരിക്കുവാൻ അല്പംപോലും കഴിയുകയില്ല എന്ന ഘട്ടം വന്നപ്പോൾ ആത്മഹത്യ ചെയ്യുവാനുറച്ചു. മരണത്തോടുകൂടി ഏതു വേദനയാണ് അവസാനിക്കാത്തത്?

അന്ന്, വിഷം നിറച്ച ഒരു കുപ്പിയുമായി തിയേറ്ററിൽ ചെന്നിരുന്നപ്പോൾ ഞാൻ സ്വയം പറഞ്ഞു: “നീ മരിക്കണം; എന്നാലേ നിനക്കു സുഖവും സ്വാതന്ത്ര്യവും ലഭിക്കുകയുള്ളൂ!”

ഏറ്റവും പിറകിലുള്ള സീറ്റിലായിരുന്നു ഞാനിരുന്നത്. ‘മേറ്റിനി’യായിരുന്നതിനാൽ ആളുകൾ കുറവായിരുന്നു. ഞാനതിൽ സന്തോഷിച്ചു. ഒരലട്ടലുംകൂടാതെ പടം കാണാമല്ലോ.

കളി തുടങ്ങാനായപ്പോഴേയ്ക്കും ഒരു പെൺകുട്ടിയും അവളുടെ പിന്നാലെ രണ്ടു ചെറിയ കുട്ടികളും കടന്നുവന്നു. അവർ വന്നതു തന്നെ വലിയ ശബ്ദമുണ്ടാക്കിക്കൊണ്ടായിരുന്നു. സാധാരണ കുട്ടികളിൽ കാണാറുള്ള ഉല്ക്കണ്ഠയോ പരിഭ്രമമോ ഒന്നും തന്നെ അവരിൽ കണ്ടില്ല.

ആ പെൺകുട്ടി ഒരു മുളിപ്പാട്ടു പാടി തിയേറ്റർ മുഴുവൻ അലക്ഷ്യമായി കണ്ണോടിച്ചു.

അപ്പോൾ ഞാൻ പ്രാർത്ഥിക്കുകയായിരുന്നു: “ദൈവമേ ആ കുട്ടികളെ എന്റെ അടുക്കലേയ്ക്കയയ്ക്കരുതേ! ഈ അവസാന നിമിഷങ്ങളിൽ ഞാനനുഭവിക്കുന്ന സമാധാനം അവർ കെടുത്തും. ഈ തിയേറ്ററിൽ വേണ്ടത്ര സ്ഥലമുണ്ട്.

എവിടെയെങ്കിലും പോയി അവരിരിക്കട്ടെ. ഇവിടെ മാത്രം വേണ്ട”

ഞാൻ അങ്ങിനെ പ്രാർത്ഥിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കേ അവൾ എന്റെ അരികിലായി വന്നിരുന്നു. അവളുടെ പിന്നാലെ രണ്ടു ചെറിയ കുട്ടികളും.

ഞാൻ അങ്ങോട്ടേയ്ക്കു നോക്കിയതേയില്ല.

എന്നെ ബുദ്ധിമുട്ടിക്കുവാനല്ലെങ്കിൽ പിന്നെ എന്തിനാണ് അവർ എന്റെ അടുക്കൽതന്നെ വന്നിരുന്നു?

ആ പെൺകുട്ടി തന്റെ അനുജത്തിയോടും അനുജനോടും ‘കല പില’യെന്നു തമിഴും മലയാളവും കലർന്ന ഭാഷയിൽ സംസാരിക്കാൻ തുടങ്ങി. വലിയ ധൃതിയിലായിരുന്ന സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കേ പെട്ടെന്നതു നിർത്തി ഏതെങ്കിലുമൊരു പാട്ടിന്റെ രണ്ടു വരി

മുളുന്നതിലും അവൾ വലിയ മിടുക്കുകാണിച്ചു. ഇടയ്ക്കിടെ ഒരു കാട്ടുചോലപാറക്കെട്ടിൽചെന്നടിച്ചു ചിന്നിച്ചിതറുന്നതുപോലെ പൊട്ടിച്ചിരിക്കുകയും ചെയ്തു.

സിനിമയാരംഭിച്ചു.

ടെക്സാസിലെ വിശാലമായ പുൽമൈതാനങ്ങളിലൊന്നിൽ തങ്ങൾ സ്നേഹിക്കുന്ന ഒരു പെണ്ണിനുവേണ്ടി ചോരചിന്തുവാൻ രണ്ടു ചെറു പ്ലക്കാർ തയ്യാറായി നില്ക്കുകയാണ്.

വെടി പൊട്ടുന്നു; മനുഷ്യൻ പിടഞ്ഞു വീഴുന്നു; കുതിരകൾ പായുന്നു; ആയിരക്കണക്കിനുള്ള പശുക്കളെ ശത്രുക്കൾ തെളിച്ചു കൊണ്ടുപോകുന്നു...

എന്റെ അടുത്തിരുന്ന ആ പെൺകുട്ടിയും അപ്പോൾ ടെക്സാസിലെ ഒരു മേച്ചിൽനിലത്തായിരുന്നു. അവൾക്ക് സ്വസ്ഥത തീരെയുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഒരു കുതിര മറിഞ്ഞുവീണപ്പോൾ ഉള്ളിൽ തട്ടിയ വ്യസനത്തോടെ അവൾ പറഞ്ഞു: “പാവം!”

ഡേവിഡ് ഫാരറുടെ ബീഭത്സമായ മുഖം ക്ലോസപ്പിൽ കണ്ടപ്പോൾ അവൾ പറഞ്ഞുപോയി: “ആയ്!”

അങ്ങിനെ പറഞ്ഞ് അവൾ സീറ്റിന്റെ പിറകിലേയ്ക്കു വലിഞ്ഞു.

ഏതോ ഒരക്രമിയുടെ കൈയ്ക്ക് വെടികൊണ്ടപ്പോൾ അവൾ എന്നേക്കു പിടിച്ചുകുലുക്കി.

“സബാഷ്! അങ്ങിനെ വേണം അല്ലേ?”

യാതൊരു സ്തോഭവും പ്രകടിപ്പിക്കാതെ തിരശ്ശീലയിലേയ്ക്കുതന്നെ നോക്കിയിരിക്കുകയായിരുന്നു ഞാൻ.

എനിക്കാശ്ചര്യം തോന്നി, ചൈതന്യത്തിന്റെ ഒരു സ്പുലിംഗമായ ആ പെൺകുട്ടി!

ആ കുട്ടിയുടെ നേരെയുണ്ടായിരുന്ന നീരസം പതുക്കെപ്പതുക്കെ നീങ്ങിപ്പോയി...

അവൾ എന്റെ കൈയ്ക്ക് പിടിച്ചു ചോദിച്ചു:

“നിങ്ങൾ എനിക്കിതിന്റെ കഥ പറഞ്ഞുതരുമോ?”

ഞാൻ അവളുടെ മുഖത്തേയ്ക്കു സൂക്ഷിച്ചുനോക്കി. അവളുടെ മൂക്കുത്തിയിലെ വൈരംപോലതന്നെ അവളുടെ മുഖവും തിളങ്ങുന്നു!

“പറയൂ, എനിക്കു പറഞ്ഞുതരില്ലേ? എനിക്കൊന്നും മനസ്സിലാകുന്നില്ല. ഞാനിക്കൊല്ലം ആറാംക്ലാസിലായിട്ടേയുള്ളൂ”.

അപ്പോൾ എനിക്കുണ്ടായ സന്തോഷം! ആദ്യമായിട്ടാണ് ഒരു കുട്ടി എന്നോട് അത്ര സ്നേഹത്തോടും സ്വാതന്ത്ര്യത്തോടും കൂടി ഒരു കാര്യമാവശ്യപ്പെടുന്നത്. ഞാനിട്ടിരുന്ന കുപ്പായം വിലകുറഞ്ഞതും കീറിയതുമായിരുന്നു. ഞാൻ മുടി ചീകിയിട്ടില്ല. ഷേവ് ചെയ്തിട്ടില്ല.

എന്നിട്ടും ഒരിംഗ്ളീഷ് സിനിമയുടെ കഥ പറഞ്ഞുകൊടുക്കുവാനുള്ള കഴിവ് എനിക്കുണ്ടെന്ന് ആ പെൺകുട്ടിക്കു തോന്നിയല്ലോ!

ഒരിക്കൽ അമ്മയുടെ കൂടെ ആസ്പത്രിയിൽ പോയപ്പോൾ ഒരു നേഴ്സ് ചോദിച്ചത് ഞാനോർത്തു:

“മകനാണ്, അല്ലേ?”

അമ്മ പറഞ്ഞു: “അതേ”

‘ബീഡിപ്പണിയായിരിക്കും, അല്ലേ?’

അമ്മയ്ക്കെന്തെങ്കിലും പറയുവാൻ കഴിയുന്നതിനുമുമ്പു ഞാൻ പറഞ്ഞു: “അതേ”

പക്ഷേ ആ നേഴ്സ് പ്രായം ചെന്നവളായിരുന്നു.

എന്റെ അരികിൽ എന്റെ കഴിവിൽ വിശ്വാസമർപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത് ഒരു കൊച്ചു പെൺകുട്ടിയാണ്! എന്നും സൂര്യപ്രകാശവും പനി നീർപ്പുകളുമുള്ള ഒരു ലോകത്തിലാണ് അവൾ ജീവിക്കുന്നത്. അവിടെ ഇരുട്ടുമുടി, മുളുമുളുമുട്ടിക്കിടക്കുന്ന മൂലകളേയില്ല.

ഞാനവൾക്കു കഥ പറഞ്ഞുകൊടുത്തു.

കളി പകുതി കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഞാൻ കേൾക്കുവാൻവേണ്ടി അവൾ മനോഹരമായ ഒരു പാട്ടുപാടി. അതിലെ ഒരു വരി ഇങ്ങിനെയാണെന്നു.

“ചന്ദ്രൻ ജാൻ ജാൻ.....”

പാട്ട് അസ്സലായെന്നു പറഞ്ഞപ്പോൾ അവൾ പറയുകയുണ്ടായി: “അച്ഛനും എന്റെ പാട്ട് വലിയ ഇഷ്ടമാണ്.”

അനുജന്റെ കീഴയിൽനിന്ന് ഒരു ചോക്കലേറ്റ് പാക്കറ്റെടുത്ത് അവൾ പൊളിച്ച് എനിക്കും തന്നു.

മരിക്കാൻപോകുന്ന എനിക്കാണ് അവൾ ചോക്കലേറ്റു സൽക്കരിക്കുന്നതെന്നോർത്തപ്പോൾ ചിരിക്കാതിരിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല.

ഞാൻ പറഞ്ഞു: “വേണ്ട; എനിക്കു വേണ്ട.” എങ്കിലും അവൾ വിട്ടില്ല.

“അതെന്തേ, നിങ്ങൾ ചോക്കലേറ്റു തിന്നില്ലേ?”

“നിങ്ങൾക്കിഷ്ടമല്ലേ? എനിക്കിഷ്ടമാണ്. അമ്മ എപ്പോഴും എനിക്ക് ചോക്കലേറ്റ് തരും. നിങ്ങളുടെ അമ്മ നിങ്ങൾക്ക് ചോക്കലേറ്റ് തരാറുണ്ടോ?”

എന്റെ അമ്മ എനിക്കു ചോക്കലേറ്റു തരാറുണ്ടോ എന്ന്! ഒരു പക്ഷേ, അവൾ വിചാരിച്ചിരിക്കും, ഞാനും ഒരു കുട്ടിയാണെന്ന്.

അവളുടെ നിർബന്ധത്തിനു വഴങ്ങിയ ഞാൻ ചോക്കലേറ്റു തിന്നു.

സിനിമയവസാനിച്ചപ്പോൾ അവൾ പറഞ്ഞു:

“ഇപ്പോഴൊന്നും തീരണ്ടായിരുന്നു!”

ഞങ്ങൾ പുറത്തിറങ്ങി. സന്ധ്യയാകാറായിരുന്നു.

അവൾ ചോദിച്ചു: “നിങ്ങൾ ഇനി എപ്പോഴാണ് സിനിമയ്ക്കു വരിക?”

ഞാനൊന്നും പറഞ്ഞില്ല.

“അടുത്തയാഴ്ച വരുമോ?”

“എന്താ വരാൻ കഴിയില്ല?”

എനിക്കു തമാശ തോന്നി. ഞാൻ പറഞ്ഞു: “അമ്മ സമ്മതിച്ചാൽ വരും!”

അവൾ പൊട്ടിച്ചിരിച്ചു: “അമ്മയോടു പറയണം. ഞാനും വരുന്നുണ്ടെന്ന്.”

എനിക്കു ചിരിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞില്ല.

അനുജത്തിയും അനുജനും പോകാൻ തിരക്കു കൂട്ടുകയാണ്.

ആ പെൺകുട്ടിയെ വിട്ടുപിരിയുന്നതിൽ എനിക്കു സങ്കടം തോന്നി.

അവൾ പറഞ്ഞു: ‘ഞാൻ കാത്തിരിക്കും.’

ഞാൻ വെറുതെ മുളി: “ഓ”

“ചിരിയോ!”

“ഗൂഡ്ബൈ!”

ആ കുട്ടികളേയും കൂട്ടി അവൾ പോയി.

ഞാൻ അവളെത്തന്നെ നോക്കിനിന്നു. അവൾ വളർന്നു വലുതാകുന്നതും വിവാഹിതയാകുന്നതും ഞാൻ കണ്ടു.

എന്റെ ഹൃദയം വേദനിച്ചു. ഞാൻ ഏകാകിയാണ്. ഞാൻ ദുഃഖിതനാണ്. പക്ഷേ, അടുത്ത നിമിഷംതന്നെ ഞാനോർമ്മിച്ചു: ആ കുട്ടി സ്വയം സന്തോഷിക്കുകയും മറ്റുള്ളവർ സന്തോഷിക്കണമെന്നാഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവളാണ്.

ഞാൻ തനിച്ചു വീട്ടിലേയ്ക്കു നടന്നു. ഒരിരുട്ടറയിൽ ഏറെ നേരം ശ്വാസംമുട്ടിക്കിടന്നതിനുശേഷം തുറന്ന ഒരു മൈതാനത്തിലേയ്ക്ക് കടന്നുചെന്നപ്പോലെയുള്ള ഒരനുഭവം! മനസ്സിൽ ഞാനറിയാതെ തന്നെ ഒരു പരിവർത്തനം നടക്കുകയായിരുന്നു.

അന്നു രാത്രി ഞാൻ വിഷം കുടിച്ചു മരിച്ചില്ല.

അതിനുശേഷം ഒരു കൊല്ലം കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഞാൻ വീണ്ടും പഴയപോലെ ഒരിടത്തും സ്ഥിരമായി നില്ക്കാതെ കഴിഞ്ഞുകൂടുകയാണ്. ഇപ്പോൾ മറ്റുള്ളവർ എന്താണ് എന്നെപ്പറ്റി പറയുന്നതെന്നറിവാൻ ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കാറില്ല. എന്തുവേണമെങ്കിലും പറയാം. ഒരാക്ഷേപവുമില്ല.

കഴിഞ്ഞുപോയതൊക്കെ ഒരു പുകപോലെ മാത്രമേ കാണുവാൻ കഴിയുന്നുള്ളൂ. അതിൽ യുക്തിക്ക് യാതൊരു സ്ഥാനവുമില്ല. ഒരു സമാധാനമേയുള്ളൂ - മനുഷ്യന്റെ ജീവിതത്തിൽ യുക്തിക്ക് വിശദീകരിക്കാൻ കഴിയാത്ത പലതും സംഭവിക്കാറുണ്ടല്ലോ.

മഞ്ഞ് നല്ലപോലെ വീണു തുടങ്ങി. ഞാൻ പോവുകയാണ്.

പ്രകാശം പരത്തുന്ന ആ കുട്ടി വീണ്ടും കണ്ടുമുട്ടാതിരിക്കില്ല. ഒരു പക്ഷേ, നാനൂറോ അഞ്ഞൂറോ കൊല്ലങ്ങൾക്കുശേഷമായിരിക്കാം. ഞാനടക്കമുള്ള എല്ലാ മനുഷ്യരും വഴിത്തിരിവിൽ സംശയിച്ചു നിൽക്കുകയായിരിക്കും. അപ്പോഴാണ് ..... നീ പോയ്ക്കളയരുതേ!

7.10 പദാർത്ഥബോധനം

ദുർഗമം	- കടന്നു പോകാൻ പ്രയാസമുള്ളത്
അസ്വസ്ഥം	- സ്വസ്ഥതയില്ലാത്ത (മനസ്സിനോ ശരീരത്തിനോ സുഖമില്ലാത്ത അവസ്ഥ)
ഉൽക്കണ്ഠ	- ആകാംക്ഷ (സംഭവിക്കാനിരിക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ചുള്ള ആശങ്ക)
കലപില	- പല ശബ്ദങ്ങൾ കൂടിച്ചേർന്ന അവ്യക്തമായ (കലപിലയുടെ രൂപഭേദം)
കൊള്ളിമീൻ	- ഉൽക്കകൾ അന്തരീക്ഷത്തിൽ കത്തിനശിക്കുന്നത് (മിന്നൽപ്പിണർ എന്നും പറയാം)
ക്ലോസ്റ്റ്	- സമീപദൃശ്യം (ഒരു വ്യക്തിയുടെ കഴുത്തിനുമുകളിലുള്ള ഭാഗം മാത്രം ഫ്രെയിമിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്ന രീതിയിലുള്ള അവതരണം)
ദാവണി	- മേൽവസ്ത്രം (സ്ത്രീകൾ ധരിക്കുന്നത്)
ധ്യാനലീനൻ	- ധ്യാനത്തിൽ മുഴുകിയവൻ (ധ്യാനത്തിൽ ലയിച്ചു ചേർന്നവൻ)
നീരസം	- വെറുപ്പ് (വിരോധം)
പരിഭ്രമം	- വെപ്രാളം (തിടുക്കം)
മനോഹരം	- ഏറെ അഴകുള്ളത്
മാറ്റിനി	- പകൽ സമയത്ത് (ഉച്ചയ്ക്കുശേഷം) നടത്തുന്ന സിനിമ
വിഴുപ്പ് ഭാണ്ഡം	- അഴുക്കുവസ്ത്രം നിറച്ചുസഞ്ചി
സുസ്ഥിതി	- നല്ല സ്ഥിതി
സ്തോഭം	- സ്തംഭിച്ച അവസ്ഥ, നിറുത്ത്
സ്ഫുലിംഗം	- തീപ്പെരി
വൈതരണി	- ഏറ്റവും പ്രയാസമുള്ള അവസ്ഥ

7.11. പാഠസംഗ്രഹം

പ്രാചീനമായ കോട്ടയ്ക്കുമുമ്പിൽ കാറ്റാടി മരങ്ങളുടെ ചുവട്ടിലിരുന്ന് ഗതകാല സ്മരണകൾ അയവീരക്കുകയാണയാൾ. അനുഭവങ്ങളുടെ വിഴുപ്പുഭാഗ്യവുമായി ദുർഗമങ്ങളായ വഴികളിലൂടെ നടന്ന് അയാൾ ഇവിടെയും എത്തി. പണ്ടൊരിക്കൽ, അയാളുടെ മനസ്സ് അസ്വസ്ഥമായിരുന്നു. അയാൾ ഗൃഹാതുരനാണ്. ഈ നഗരം അയാൾക്ക് അമ്മയാണത്രെ. തനിക്ക് പ്രിയപ്പെട്ടതിനോടൊപ്പം വിടപറഞ്ഞ് മരണത്തിന്റെ മടിത്തട്ടിൽ വീണുറങ്ങാനാണയാൾ നിശ്ചയിച്ചിരുന്നത്. മരണവുമായുള്ള വേഴ്ചയ്ക്കുമുമ്പ് അയാൾ ഒരു സിനിമ കാണുവാൻ നിശ്ചയിച്ചു. തിയേറ്ററിൽ ഏകനായിരിക്കുമ്പോൾ ഒരു പെൺകുട്ടി അവിടെ കടന്നുവന്നു. അവളുടെ കൂടെ അവളുടെ സഹോദരനും സഹോദരിയും ഉണ്ടായിരുന്നു. തമിഴ്ചുവ കലർന്ന മലയാളത്തിൽ സംസാരിച്ചുകൊണ്ട് ആ കുട്ടികൾ അവിടെ ഇരുന്നു. സിനിമ കുട്ടികളെ ഹരം പിടിപ്പിച്ചു. പക്ഷേ ആറാം ക്ലാസുകാരിയായ പെൺകുട്ടിയ്ക്ക് കഥ മുഴുവൻ മനസ്സിലാകുന്നുണ്ടായിരുന്നില്ല. കഥ പറഞ്ഞ് തരാമോ എന്നവൾ ചോദിച്ചു. അയാൾ അവളെ സൂക്ഷിച്ചുനോക്കി. മൂക്കുത്തി അണിഞ്ഞ ആ മുഖം പ്രസന്നമായിരുന്നു. സിനിമ തീർന്നപ്പോൾ അവൾക്ക് ദുഃഖം തോന്നി. അത് തീരരുതായിരുന്നെന്ന് തോന്നി. ഇനി നിങ്ങൾ സിനിമയ്ക്കു വരുമോ എന്ന് അവൾ ചോദിച്ചപ്പോൾ അയാൾ മൂകനായിരുന്നു. അവൾ കുത്തികുത്തി ചോദിച്ചപ്പോൾ അയാൾ പറഞ്ഞു “അമ്മ സമ്മതിച്ചാൽ വരും” അതു കേട്ട് അവൾ പൊട്ടിച്ചിരിച്ചു. “അമ്മയോടു പറയണം ഞാനും വരുന്നുണ്ടെന്ന്” എന്ന് അവൾ ചിരിച്ചുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു. അവളുടെ സഹോദരങ്ങൾ പോകാൻ തിരക്കുകൂട്ടിയിരുന്നു. അവളെ വിട്ടുപിരിയാൻ അയാൾക്ക് പ്രയാസം തോന്നി. ‘ഞാൻ കാത്തിരിക്കൂ’മെന്ന് അവൾ പറഞ്ഞപ്പോൾ അയാൾ മൂളി. അതൊരു പ്രത്യാശയുടെ തുടക്കമായിരുന്നു. മനസ്സിൽ ഒരു പരിവർത്തനം നടക്കുന്നതിന്റെ ആരംഭം. അയാൾ മരണത്തെ ആശ്ലേഷിച്ചില്ല. ഏകാകിയായി അലസനായി അലഞ്ഞുതിരിഞ്ഞു. ഒരു കൊല്ലം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ വീണ്ടും ആ നഗരത്തിൽ എത്തിയിരിക്കുകയാണ്. ആ പെൺകുട്ടി മുനിലൂടെ കടന്നു പോയപ്പോൾ അവൾ തന്നെ നോക്കുമെന്ന് അയാൾ വിചാരിച്ചു. വീണ്ടും ആ ‘പ്രകാശം പരത്തുന്ന പെൺകുട്ടി’യെ കണ്ടുമുട്ടുമെന്ന് അയാൾ പ്രതീക്ഷിച്ചു.

7.12 പുരോഗതി സ്വയം പരിശോധിക്കുക

1. ചെറുകഥ എന്നാലൊന്ത്?
2. ചെറുകഥയും നോവലും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസമെന്ത്?
3. ടി.പത്മനാഭന്റെ കഥയുടെ പ്രത്യേകതകൾ എന്തെല്ലാം?
4. ‘നീ പൊയ്ക്കളയരുതേ!’ - വക്താവാര്? ആർ പോകരുതെന്നാണ് പറയുന്നത്?

5. 'ചിരിക്കാതിരിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല' - ആർക്ക്? എന്തുകൊണ്ട്?
6. 'സിനിമ അവസാനിച്ചപ്പോൾ അവൾ പറഞ്ഞു" - അവൾ പറഞ്ഞതെന്ത്?
7. 'അടുത്ത നിമിഷം ഞാൻ ഓർമ്മിച്ചു' - ആര്? ഓർമ്മിച്ചതെന്തായിരുന്നു.
8. കഥകൾ മാത്രം എഴുതുന്ന കഥാകാരൻ ആര്?
9. ടി. പത്മനാഭന് വയലാർ അവാർഡ് ലഭിച്ച കൃതി ഏത്?
10. 'പ്രകാശം പരത്തുന്ന ഒരു പെൺകുട്ടി' എന്ന കഥയുടെ സവിശേഷതകൾ വിവരിക്കുക.

